

Zagreb – 31. listopada 2018.

Hrvatski Telekom Rezultati za devet mjeseci 2018. godine

U devet mjeseci 2018. Hrvatski Telekom bilježi odlične financijske rezultate, dobit porasla za 18,6 posto

Hrvatski Telekom (Reuters: HT.ZA; Bloomberg: HTRA CZ), vodeći pružatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj, objavljuje svoje nerevidirane konsolidirane rezultate za prvih devet mjeseci 2018., do 30. rujna 2018.

Prvih devet mjeseci 2018. godine obilježio je rast svih ključnih financijskih pokazatelja Hrvatskog Telekomu.

Ukupni konsolidirani prihodi u tri tromjesečja 2018. povećali su se za 2 milijuna kuna u usporedbi sa istim razdobljem 2017. i iznose 5.787 milijuna kuna.

U usporedbi sa istim razdobljem prošle godine, EBITDA prije jednokratnih stavki u prvih devet mjeseci 2018. porasla je za 3,5% na 2.427 milijuna kuna uz maržu od 41,9%. Porastu profitabilnosti doprinosi i Crnogorski Telekom koji je ostvario EBITDA u iznosu od 177 milijuna kuna koja je veća za 5,2 % od EBITDA-e ostvarene u istom razdoblju 2017. godine.

Neto dobit Hrvatskog Telekomu porasla je u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 18,6% i iznosi 872 milijuna kuna.

Nastavljena ulaganja u mrežnu infrastrukturu, učvršćena leaderska pozicija u svim segmentima

I u trećem tromjesečju Hrvatski Telekom nastavio je s investicijama te je do sada investirano 1.241 milijun kuna. Većina ulaganja odnosi se na modernizaciju infrastrukture za fiksnu i mobilnu mrežu.

Pristupnom mrežom nove generacije (NGA) sada je pokriveno 58,1 % kućanstava, a optička pristupna mreža dostupna je za 399 tisuća kućanstava. U mobilnoj mreži, unutarnja pokrivenost stanovništva 4G mrežom iznosi 78,7%, dok je pokrivenost u vanjskom okruženju na razini od 98,4%. Nastavljena je i implementacija velike brzine 4G mreže od 350 Mbit/s pri preuzimanju.

I u trećem tromjesečju nastavljen je veliki investicijski program modernizacije mobilne mreže. Nakon uspješnog završetka modernizacije mreže na području Istre, pri kraju je i modernizacija infrastrukture na području Grada Zagreba.

Hrvatski Telekom u prvih 9 mjeseci zadržao je čvrstu leadersku poziciju u svim segmentima telekomunikacijske ponude.

Nastavljen je porast broja korisnika jedinstvenog koncepta usluga, Magenta 1 koji danas koristi više od 168 tisuća kućanstava, a dobre rezultate bilježi i nedavno lansirana Magenta 1 ponuda za poslovne

korisnike. Liderska pozicija učvršćena je i u ponudi televizijskih usluga koju danas u Hrvatskom Telekomu koristi više od 413 tisuća korisnika.

Za dodatno poboljšanje korisničkog iskustva i važan korak prema intenzivnijoj digitalizaciji HT je korisnicima ponudio novu One App aplikaciju. Realizirana je na novom tehnološkom konceptu, s bržim odazivom, jednostavna za korištenje s nizom novih funkcionalnosti – 78% korisnika prijašnje aplikacije „Moj Telekom“ u kratkom roku se prebacilo na One App aplikaciju.

Investicije, rast i podizanje kvalitete usluga u fokusu do kraja godine

Komentirajući poslovne rezultate ostvarene u prvih devet mjeseci 2018. godine, predsjednik Uprave Hrvatskog Telekoma, **Davor Tomašković** istaknuo je:

„U prvih devet mjeseci postigli smo odlične rezultate, a prema ostvarenom rastu svih ključnih financijskih pokazatelja riječ je o jednom od najboljih kvartala Hrvatskog Telekoma u posljednjih 5 godina. Do kraja godine nastavljamo s investicijama, koje su već sada premašile 1.241 milijun kuna čime Hrvatski Telekom dodatno potvrđuje poziciju vodećeg investitora u Hrvatskoj. Nakon što smo u ljeto osigurali preduvjete za implementaciju 5G mreže u Istri, najmodernija mobilna tehnologija postavljena je i na području grada Zagreba. Istovremeno, predstavili smo i prvu komercijalnu NB-IoT mrežu u ovom dijelu Europe, koja će omogućiti daljnji razvoj i realizaciju novih pametnih IT rješenja. Uz investicije u modernizaciju fiksne i mobilne mreže naš fokus do kraja godine ostaje na daljnjem rastu u svim segmentima poslovanja te razvoju inovativnih proizvoda i podizanju kvalitete usluga za sve naše korisnike.“

Podaci o osobama za kontakt

Hrvatski Telekom - Odnosi s investitorima

Marina Bengez Sedmak
Elvis Knežević
Email

+ 385 1 4911 114
ir@t.ht.hr

Instinctif Partners

Kay Larsen / Adrian Duffield

+44 207 457 2020

Konferencijski poziv za analitičare i investitore održat će se istog dana u 10:00 po griničkom vremenu / 11:00 po srednoeuropskom vremenu.

Prisustvovanje konferencijskom pozivu moguće je biranjem sljedećih brojeva:

Međunarodni broj
Šifra konferencije

+44 (0) 2071 928000
1607759

Ponavljanje dostupno do 7. studenoga 2018. biranjem sljedećih brojeva:

Međunarodni broj
Pristupni broj

+44 (0) 3333009785
1607759

Prezentacija rezultata za prvih devet mjeseci 2018. može se preuzeti na internetskoj stranici HT-a (<https://www.t.ht.hr/odnosi-s-investitorima>).

1. Uvod

1.1. HT Grupa ostvarila dobre rezultate u prvih devet mjeseci 2018

Usprkos konkurentskim pritiscima, HT Grupa uspješno je odgovorila na tržišne izazove i zadržala vodeći položaj na hrvatskom telekomunikacijskom tržištu u svim područjima svojeg poslovanja u tri tromjesečja 2018.

1.2. Gospodarsko okruženje

Hrvatsko gospodarstvo nastavilo se oporavljati u prvoj polovici 2018. te je za prvo i drugo tromjesečje 2018. zabilježen rast u odnosu na prošlu godinu od 2,5% i 2,9%. Rast je potaknut privatnom i javnom potrošnjom te oporavkom ukupnih fiksnih ulaganja. Čini se da je i u 2018. zabilježena još jedna rekordna turistička sezona¹.

Zabilježena stopa nezaposlenosti nastavila se smanjivati u 2018. te je u kolovozu 2018. iznosila 8,5%. To je rezultat većeg zapošljavanja i stalnog trenda iseljavanja.¹

Građani ostvaruju korist od viših (+4% u odnosu na prethodnu godinu) stvarnih plaća, restrukturiranja, smanjenja poreza i doznačivanja. Iako je nedavno snažno povećanje cijena u području energetike i turizma dovelo do povećanja inflacije iznad 2% (mjereno indeksom potrošačkih cijena), očekujemo da će se ona ponovno smanjiti na ispod 2% u preostalom dijelu 2018.¹

1.3. Pregled hrvatskog tržišta

Hrvatsko tržište, koje je u velikoj mjeri zasićeno, i dalje se prilagođava učincima sve veće dostupnosti ugovornih ponuda s različitim tarifnim paketima te rastuće popularnosti atraktivnih uređaja / pametnih telefona i dodatnih (OTT – *over the top*) usluga. Procjenjuje se da je stopa penetracije SIM-ova u pokretnoj mreži na kraju rujna 2018. dosegla 126,8%. Društvo je zadržalo vodeći položaj na tržištu uz procijenjeni udio od 45,2% prema broju SIM-ova u pokretnoj mreži na kraju rujna 2018.

Zabilježen je daljnji pad ukupnog broja poslanih SMS-a na godišnjoj osnovi za 12,9% u prvoj polovici 2018. Ukupni širokopojasni promet povećao se na godišnjoj osnovi za 37,3% u prvoj polovici 2018. Ukupni broj minuta upotrebe (MOU) na tržištu pokretnih telekomunikacija dodatno se povećao na godišnjoj osnovi za 3,0% u prvoj polovici 2018.² Negativan trend glede upotrebe govornih usluga u nepokretnoj mreži rezultirao je smanjenjem broja minuta odlaznih poziva za 7,9% na godišnjoj osnovi u prvoj polovici 2018.²

Hrvatska regulatorna agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM) izvijestila je da je na kraju lipnja 2018. bio 1,1 milijun širokopojasnih priključaka u nepokretnoj mreži. Rast broja priključaka za FTTx (33,6%), bežični pristup u nepokretnoj mreži (70,4%) i kabelski širokopojasni pristup (4,9%) na godišnjoj osnovi

¹ Izvori: Državni zavod za statistiku, Tromjesečni makroekonomski izgledi za srednju i istočnu Europu, Addiko Bank, 28. rujna 2018.

² Izvor: tromjesečna izvješća Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti za prvo i drugo tromjesečje 2018.

doveo je do rasta ukupnog broja priključaka na širokopojasnom tržištu (3,0%).² Telekomunikacijski operatori ostvaruju znatna ulaganja u područja primjene FTTH-a, napredne tehnologije i inovativnih usluga.

HT Grupa snažno je usredotočena na daljnja ulaganja u infrastrukturu i inovativne usluge kako bi zadržala vodeći položaj u Hrvatskoj. Na kraju rujna 2018. HT Grupa imala je 620 tisuća širokopojasnih pristupnih linija.

Hrvatsko tržište plaćene televizije nastavilo je rasti u 2018. te je na kraju lipnja 2018. dosegnuta brojka od 838 tisuća korisnika (rast od 2,6% na godišnjoj razini).³

Veleprodaja

Nakon liberalizacije tržišta nepokretnih telekomunikacija potražnja alternativnih operatera za infrastrukturnim uslugama uglavnom je fokusirana na širokopojasne usluge. Broj korisnika veleprodajnih širokopojasnih usluga (BSA-a i samostalnog BSA-a) smanjio se za 5,7% na 129 tisuća na kraju rujna 2018. u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Broj korisnika veleprodajnih širokopojasnih usluga smanjio se u odnosu na prethodno razdoblje jer su se operatori u većoj mjeri služili vlastitom infrastrukturom. Broj usluga izdvojene lokalne petlje (ULL) i broj usluga najma korisničke linije (WLR) smanjili su se zbog velikog odljeva i prelaska na širokopojasne usluge (NBSA) i vlastitu infrastrukturu operatera. Kao rezultat, na kraju rujna 2018. bilo je 124 tisuće ULL pristupa i 55 tisuća WLR-a.

IT tržište

Hrvatsko IT tržište nastavilo je rasti u 2018. procijenjenom godišnjom stopom rasta od 5,7%.⁴ Sva tri segmenta IT tržišta pridonose njegovu rastu: IT usluge s procijenjenim godišnjim rastom za 10,7%, softver s procijenjenim rastom za 7,3% i hardver s 2,6%. HT Grupa pozicionirana je u sva tri segmenta pružajući standardne i prilagođene usluge uz strateški fokus na usluge u oblaku i upravljane usluge.

1.4. Regulatorni pregled

Smanjenje godišnjih naknada za uporabu radio - frekvencijskog spektra u mobilnoj mreži

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture usvojilo je 15. prosinca 2017.g. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radio frekvencijskog spektra (dalje u tekstu: Izmjene Pravilnika o naknadama), kojima je smanjena godišnja naknada za uporabu RF spektra u mobilnoj mreži za jednu trećinu trenutne godišnje naknade, s primjenom od 2019. godine. 23. lipnja

³ Izvor: tromjesečna izvješća Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti za prvo i drugo tromjesečje 2018.

⁴ Izvor: IDC Adriatics, srpanj 2018.

2018.g. stupile su na snagu dodatne izmjene Pravilnika o naknadama. Ključna izmjena je da će se smanjenje naknade iz prosinca 2017.g. primjenjivati za 2018. godinu i ubuduće.

Analize veleprodajnih tržišta međupovezivanja

HAKOM je 27. rujna 2018. pokrenuo javnu raspravu vezano uz sljedeća veleprodajna tržišta:

- tržište započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koja se pruža na fiksnoj lokaciji (M2/2007),
- tržišta završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji (M1/2014),
- tržišta veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži (M2/2014).

1.5. Promjene u izvješćivanju

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je 2014. dopustila koncentraciju HT-a i Optima Telekom na temelju prijedloga za financijsku rekonstrukciju i rekonstrukciju poslovanja Optima Telekom u okviru postupka predstečajne nagodbe. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdila je skup mjera kojima je definirala pravila ponašanja za HT u odnosu na upravljanje Optima Telekomom i kontrolu nad tim društvom, među kojima je i uspostava takozvanog „kineskog zida” između zaposlenika Optima Telekom i HT-ovih zaposlenika uključenih u poslovanje Optima Telekom, a u vezi sa svim osjetljivim poslovnim informacijama, uz iznimku izvješćivanja o financijskim podacima potrebnima za konsolidaciju. Sukladno tome, konsolidiraju se samo financijska izvješća, dok se zbog ograničenog pristupa informacijama Optima Telekom nefinancijski ključni pokazatelji učinka ne konsolidiraju u rezultatima Grupe.

U siječnju 2017. godine, HT je kupio Crnogorski Telekom koji je konsolidiran u financijskim rezultatima HT Grupe počevši od 2017. godine. Operativna obilježja koja se odnose na ostvarivanje nefinancijskih ključnih pokazatelja uspješnosti prikazana su na sljedećim stranicama bez konsolidacijskog utjecaja Crnogorskog Telekom u 2017. i 2018. godini. Utjecaj Crnogorskog Telekom na nefinancijske ključne pokazatelje uspješnosti prikazan je u posebnoj poglavlju.

Od 1. siječnja 2018. primjenjuje se MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima. Grupa je iskoristila opciju za pojednostavnjenu prvu primjenu, odnosno ugovori koji nisu okončani do 1. siječnja 2018. obračunavaju se kao da su priznati u skladu s MSFI-jem 15 od samog početka. Kumulativni učinak proizišao iz prijelaza priznat je kao prilagodba početnog stanja vlasničke glavnice u godini prve primjene. Računovodstveni učinci prelaska na novi standard izravno su priznati u vlasničkoj glavnici, dok se jedini učinci na dobit ili gubitak u 2018. odnose na promjene u trenutku realizacije prihoda i rashoda.

u milijunima kuna	3Q 2018 izvješteno	3Q 2018 bez utjecaja MSFI 15	Q3 2018 izvješteno	Q3 2018 bez utjecaja MSFI 15
Prihod	5.787	5.758	2.107	2.090
Troškovi redovnog poslovanja	3.508	3.524	1.208	1.211
EBITDA prije jednokratnih stavki	2.427	2.382	956	936

Od 1. siječnja 2018. primjenjuju se MSFI 9 Financijski instrumenti. Standard MSFI 9 prvenstveno utječe na HT-ovo financijsko izvješćivanje klasifikacije i mjerenja vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju prema MRS 39 s učinkom na mjerenje fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka. U skladu s MSFI 9, vlasnički instrumenti mjere se kao fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit s učincima mjerenja fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez reklasifikacije u dobit ili gubitak kumulativnih dobitaka i gubitaka od prodaje (opcija ostala sveobuhvatna dobit). Grupa donosi opći model očekivanih kreditnih gubitaka za zajmove, dužničke instrumente iskazane po amortiziranom trošku i dužničke instrumente iskazane po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Grupa je priznala učinke općeg modela očekivanih kreditnih gubitaka od prve primjene MSFI 9 u kapitalu. Grupa je usvojila pojednostavnjeni model očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu (koji su prvi put priznati nakon 1. siječnja 2018. u skladu s MSFI 15), što je u nekim slučajevima dovelo do ranijeg priznavanja umanjenja vrijednosti.

1.6. Informacije o tečaju

	Kuna prema euru		Kuna prema amer.dolaru	
	Prosječno	Na kraju razdoblja	Prosječno	Na kraju razdoblja
Prvih devet mjeseci 2017.	7,44	7,50	6,69	6,35
Prvih devet mjeseci 2018.	7,41	7,42	6,21	6,40

2. Pregled poslovanja

2.1. Sažetak ključnih financijskih pokazatelja – HT Grupa (uključen Crnogorski Telekom)

u milijunima kuna

RAČUN DOBITI I GUBITKA	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	Q3 2017.	Q3 2018.	% promjene 18./17.
Prihod	5.785	5.787	0,0%	2.094	2.107	0
Pokretne telekomunikacije	2.478	2.609	5,3%	936	1.004	7,3%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	707	616	-12,9%	230	203	-11,9%
Širokopojasni pristup i TV	1.084	1.063	-1,9%	364	359	-1,6%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	291	243	-16,5%	86	78	-10,1%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	611	646	5,7%	224	216	-3,6%
Sistemska rješenja	501	515	2,6%	209	220	5,0%
Razno	112	96	-14,8%	43	27	-37,0%
EBITDA prije jednokratnih stavki	2.345	2.427	3,5%	887	956	7,8%
Jednokratne stavke	102	38	-62,4%	50	4	-92,5%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	2.243	2.389	6,5%	837	952	13,8%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	988	1.123	13,7%	406	526	29,5%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	735	872	18,6%	325	425	30,7%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	40,5%	41,9%	1,4 p.p.	42,4%	45,4%	3,0 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	38,8%	41,3%	2,5 p.p.	40,0%	45,2%	5,2 p.p.
Marža EBIT-a	17,1%	19,4%	2,3 p.p.	19,4%	25,0%	5,6 p.p.
Marža neto dobiti	12,7%	15,1%	2,4 p.p.	15,5%	20,2%	4,6 p.p.

BILANCA	31. pro. 2017.	30. ruj. 2018.	% promjene 18./17.
Ukupna dugotrajna imovina	10.385	10.541	1,5%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.353	5.413	1,1%
UKUPNA IMOVINA	15.738	15.954	1,4%
Ukupni kapital i rezerve	12.573	13.030	3,6%
Ukupne dugoročne obveze	737	696	-5,6%
Ukupne kratkoročne obveze	2.429	2.228	-8,3%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	15.738	15.954	1,4%

NOVČANI TIJEK	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	Q3 2017.	Q3 2018.	% promjene 18./17.
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	1.887	1.801	-4,6%	657	791	20,3%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-865	-1.147	-32,6%	-435	-706	-62,1%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-862	-872	-1,2%	-119	-118	1,4%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	2.876	2.933	2,0%	106	-31	-129,3%

INVESTICIJE	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	Q3 2017.	Q3 2018.	% promjene 18./17.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	1.250	1.241	-0,8%	427	346	-19,0%
Omjer ulaganja u dugotrajnu imovinu / prihodi	21,6%	21,4%	-0,2 p.p.	20,4%	16,4%	-4,0 p.p.

BROJ ZAPOSLENIKA	30. ruj. 2017.	30. ruj. 2018.	% promjene 18./17.	30. lip. 2017.	30. lip. 2018.	% promjene 18./17.
Broj zaposlenika (na puno radno vrijeme)	5.146	5.453	6,0%	5.146	5.453	6,0%

2.1.1. Glavna postignuća HT Grupe

Uloženi značajni napori kako bi se zadržao vodeći položaj na tržištu

- HT drži vodeći položaj na tržištu pokretnih telekomunikacija sa stabilnim procijenjenim udjelom od 45,2%
- HT-ovom konvergentnom ponudom Magenta 1 ostvarena je baza od 168 tisuća kućanstava (H1 2018: 150 tisuća kućanstava) dok u području poslovnih korisnika ima 14 tisuća aktivnih računa (H1 2018:13 tisuća aktivnih računa)
- U Crnoj Gori, Magenta 1 je ostvarila bazu od 14% (H1 2018:14%) kućanstava u segmentu privatnih korisnika, dok u segmentu poslovnih korisnika ima preko 1.600 aktivnih računa (H1 2018:1.500 aktivnih računa)

Dobar razvoj ključnih financijskih pokazatelja

- Prihodi iznose 5.787 milijuna kuna i veći su za 2 milijuna kuna, odnosno 0,0%, u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. zbog doprinosa kako HT Grupe u Hrvatskoj (6 milijuna kuna, odnosno 0,1%) dok je doprinos Crnogorskog Telekoma niži (4 milijuna kuna, odnosno 0,8%)
- EBITDA iznosi 2.427 milijun kuna i veća je za 83 milijuna kuna, odnosno 3,5%, u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. zbog doprinosa kako HT Grupe u Hrvatskoj (74 milijuna kuna, odnosno 3,4%) tako i Crnogorskog Telekoma (9 milijuna kuna, odnosno 5,2%)
- Realizacija kapitalnih ulaganja iznosi 1.241 milijun kuna i manja je za 10 milijuna kuna, odnosno 0,8% nego u prva tri tromjesečja 2017. zbog doprinosa HT Grupe u Hrvatskoj (24 milijuna kuna, odnosno 2,1%), dok je Crnogorski Telekom ostvario veća kapitalna ulaganja za 14 milijuna kuna, odnosno 14,7%

Nastavljaju se znatna ulaganja u mrežnu infrastrukturu

- Pokrivenost stanovništva 4G mrežom u zatvorenom povećala se na 78,7% (H1 2018: 77,6%), dok je na otvorenom ostvarila 98,4% kao u H1 2018
- Pokrivenost pristupa sljedeće generacije (NGA) dostupna je u 58,1% hrvatskih kućanstava (H1 2018: 58,1%)
- FTTx pristup omogućen je za 399 tisuća kućanstava (H1 2018: 388 tisuća kućanstava)
- U Crnogorskom Telekomu nastavljeno je proširenje širokopojasnog pristupa, u tijeku je uvođenje FTTH-a: podzemno – očekivana pokrivenost u gradskim područjima preko 91%; zračno – već tri općine / prigradska područja; prema planu završeno je uvođenje 4G mreže. Target LTE pokrivenosti na otvorenom je 96% u 2018. godini.

Modernizacija pokretne mreže

- Nakon uspješnog završetka modernizacije mreže na području Istre (na 137 lokacija) u trećem tromjesečju, nastavlja se sa programom modernizacije na području grada Zagreba – zamijenjena je radijska oprema na 268 lokacija – ukupan broj zamijenjenih lokacija dosegao je brojku od 405
- Nastavlja se proširenje kapaciteta pokretne pristupne mreže te su odrađene ukupno 332 lokacije (H1 2018: 250 lokacija)
- Sa novom IP/MPLS opremom poboljšana je propusnost mreže – aktivnosti su rezultirale smanjenjem Prio1 mrežnih incidenata za 80% u odnosu na prva tri tromjesečja 2017.
- Novi tehnološki koncept – Virtualna paketska jezgrena mreža (virtual EPC) implementirana u 5 mjeseci uspješno je isporučila traženi promet tijekom ljetnih mjeseci

Pokretanje aplikacije One App

- Komercijalna aplikacija One App ima 89.000 preuzimanja te 47.000 aktivnih korisnika mjesečno
- One App aplikacija je zamijenila postojeću „Moj Telekom“ aplikaciju u odnosu na koju je brža, jednostavnija za korištenje i sa nizom novih funkcionalnosti (plaćanje na jedan klik, PayPal rješenje)
- 78% korisnika prijašnje aplikacije prebacilo se na One App aplikaciju koja trenutno ima prosječnu ocjenu od 3,96 na Google Play platformi

Program otkupa vlastitih dionica započeo je 3. srpnja 2017. i trajat će do 20. travnja 2021. Na temelju ovlaštenja Glavne skupštine Društva, Uprava je u ožujku 2018. povukla 218.471 stečenih vlastitih dionica bez nominalnog iznosa, bez smanjenja temeljnog kapitala Društva pri čemu je povećan udio preostalih dionica u temeljnom kapitalu. Povlačenjem se ukupan broj dionica sa 81.888.535 dionica smanjio na 81.670.064 dionica. Nakon povlačenja, broj stečenih vlastitih dionica na dan 30. rujna 2018. iznosio je 386.309.

2.1.2. Glavni financijski pokazatelji

I. Prihodi

Ukupni konsolidirani prihodi povećali su se za 2 milijuna kuna, odnosno 0,0%, na 5.787 milijuna kuna u prva tri tromjesečja 2018. u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. Povećanju prihoda pridonijela je HT Grupa u Hrvatskoj (6 milijuna kuna, odnosno 0,1%), dok je doprinos Crnogorskog Telekomu bio manji za 4 milijuna kuna, odnosno 0,8%.

Na razini HT Grupe povećanje prihoda uzrokovano je većom realizacijom prihoda od pokretnih telekomunikacija (131 milijun kuna, odnosno 5,3%) i sistemskim rješenjima (13 milijuna kuna, odnosno 2,6%), što je djelomično neutralizirano manjim prihodima od nepokretnih telekomunikacija (126 milijuna kuna, odnosno 4,7%) i raznim prihodima (17 milijuna kuna, odnosno 14,8%).

Doprinos Optima Telekomu HT Grupi bio je veći za 15 milijuna kuna u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. i iznosio je 240 milijuna kuna u prva tri tromjesečja 2018. Sastojao se od 389 milijuna kuna doprinosa Optima Telekomu kao treće strane (tri tromjesečja 2017.: 350 milijuna kuna), koji je u cijelom iznosu prikazan pod stavkom ostali prihodi od nepokretnih telekomunikacija, i od 148 milijuna kuna odnosa između društava, kojima su ponajprije smanjeni prihodi od usluga nepokretnih telekomunikacija na veleprodajnoj razini (tri tromjesečja 2017.: 124 milijuna kuna).

Doprinos društava kćeri prihodima Grupe u prva tri tromjesečja 2018. iznosio je za Iskon 292 milijuna kuna (prva tri tromjesečja 2017.: 287 milijuna kuna) i za Combis 334 milijuna kuna (prva tri tromjesečja 2017.: 318 milijuna kuna).

Prihodi od pokretnih telekomunikacija

Prihodi od pokretnih telekomunikacija povećali su se za 131 milijun kuna, odnosno 5,3%, na 2.609 milijuna kuna u prva tri tromjesečja 2018. u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. Rastu prihoda

pridonijeli su HT Grupa u Hrvatskoj sa 122 milijuna kuna, odnosno 5,5%, i Crnogorski Telekom sa 9 milijuna kuna, odnosno 3,9%.

Rast je ponajprije rezultat većih prihoda od uređaja, kojima je neutraliziran pad prihoda od postpaid i prepaid usluga. Takav razvoj prihoda od uređaja i postpaid usluga pod snažnim je utjecajem uvođenja MSFI 15. Ako se isključe učinci MSFI 15, prihodi od uređaja veći su u odnosu na prva tri tromjesečja 2017., dok su prihodi od postpaid usluga veći u odnosu na prva tri tromjesečja 2017.

Rast prihoda od uređaja bio je rezultat povećane prodaje uređaja višeg cjenovnog ranga, što je dodatno potpomognuto uglavnom sve većim brojem konvergiranih ponuda.

Zabilježeni prihodi od postpaid usluga smanjili su se zbog uvođenja MSFI 15. Ako se isključe učinci MSFI 15, prihodi od postpaid usluga povećali su se ponajprije zahvaljujući većim prihodima od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži kao rezultat kontinuiranog trenda zamjene tradicionalnih usluga podatkovnim uslugama, povećanja količine podatkovnog prometa uključenog u tarifne pakete i sve većeg udjela korisnika s pametnim telefonima. HT je nastavio poticati novi portfelj postpaid usluga koji uključuje ponude visoke vrijednosti uz fokus na sadržaj, podatkovne usluge i ponude s nultom stopom kako bi se u potpunosti iskoristio vodeći položaj u pogledu mreže, dok Crnogorski Telekom nudi obnovljene tarife.

Smanjenje prihoda od prepaid usluga rezultat je manjih prihoda od govornih usluga i SMS-a, koji su samo djelomično neutralizirani povećanjem prihoda od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži kao rezultat kontinuiranih promotivnih ponuda uz fokus na podatkovni promet i 4G brzine.

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se za 126 milijuna kuna, odnosno 4,7%, na 2.568 milijuna kuna u prva tri tromjesečja 2018. u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se u HT Grupi u Hrvatskoj za 107 milijun kuna, odnosno 4,3%, dok je Crnogorski Telekom pridonio padom od 18 milijuna kuna, odnosno 8,6%. Uvođenje MSFI 15 dovelo je do daljnjeg smanjenja prihoda od nepokretnih telekomunikacija za 6 milijuna kuna.

Pad je ponajprije rezultat manjih prihoda od govornih usluga, veleprodaje i širokopojasnih usluga, ali je djelomično neutraliziran većim ostalim prihodima i prihodima od televizijskih usluga.

U prva tri tromjesečja 2018. prihodi od govornih usluga u nepokretnoj mreži na maloprodajnoj razini bili su manji u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. ponajprije zbog kontinuiranog smanjenja broja priključaka u nepokretnoj mreži koji ostvaruju prihode kao rezultat trenda zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima zbog snažnih ponuda usluga u pokretnoj mreži koje su puno atraktivnije od ponuda govornih usluga u nepokretnoj mreži i čvrstog regulatornog okruženja.

Smanjenje prihoda od nepokretnih telekomunikacija na veleprodajnoj razini ostvareno je u HT Grupi u Hrvatskoj, ponajprije jer je Optima Telekom u srpnju 2017. kupio H1 i pod utjecajem smanjenja broja NBSA pristupnih linija.

Pad prihoda od širokopojasnih usluga u odnosu na isto razdoblje prošle godine rezultat je manjeg ARPU-a za širokopojasne usluge na maloprodajnoj razini, koji je pak posljedica snažnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu.

Do povećanja ostalih prihoda od nepokretnih telekomunikacija došlo je ponajprije zahvaljujući Optima Telekomu pod utjecajem stjecanja H1 u srpnju 2017.

Prihodi od televizijskih usluga povećali su se u odnosu na isto razdoblje prošle godine kao rezultat većeg ARPU-a u HT Grupi u Hrvatskoj kao posljedica poticanja televizijskih usluga u okviru Magente 1, nove ponude za starije i uspješnih aktivnosti zadržavanja. Doprinos Crnogorskog Telekoma na razini je prva tri tromjesečja 2017.

Prihodi od sistemskih rješenja

Prihodi od sistemskih rješenja povećali su se za 13 milijuna kuna, odnosno 2,6%, u odnosu na prva tri tromjesečja 2017., a povećanju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (8 milijuna kuna, odnosno 1,7%) tako i Crnogorski Telekom (5 milijuna kuna, odnosno 21,8%) zbog drukčije dinamike u realizaciji projekata.

Uvođenje MSFI 15 dovelo je do smanjenja prihoda od sistemskih rješenja za 1 milijun kuna.

Razni prihodi

Do smanjenja raznih prihoda došlo je zbog utjecaja energetskeg poslovanja kao rezultat niže potrošnje od strane velikih poslovnih korisnika.

II. Ostali prihodi iz redovnog poslovanja

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja smanjili su se za 11 milijuna kuna, odnosno 8,9%, u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. Smanjenje je zabilježeno u HT Grupi u Hrvatskoj (13 milijuna kuna, odnosno 11,3%) pod utjecajem veće prodaje zemljišta i zgrada u prva tri tromjesečja 2017., dok je Crnogorski Telekom pridonio povećanjem ostalih prihoda iz redovnog poslovanja za 3 milijuna kuna, odnosno 191,5%.

III. Troškovi redovnog poslovanja

U prva tri tromjesečja 2018. ukupni konsolidirani troškovi redovnog poslovanja smanjili su se za 154 milijuna kuna, odnosno 4,2%, na 3.508 milijuna kuna, a smanjenju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (142 milijuna kuna, odnosno 4,2%) tako i Crnogorski Telekom (12 milijuna kuna, odnosno 3,8%).

Smanjenje je rezultat manjih ostalih troškova, manjeg vrijednosnog usklađenja imovine i većeg iznosa realiziranog i kapitaliziranog rada Grupe, a djelomično je neutralizirano većim troškovima zaposlenika i većim materijalnim troškovima.

Ako se iz troškova redovnog poslovanja isključe troškovi koji se tretiraju kao jednokratne stavke (38 milijuna kuna za prva tri tromjesečja 2018., u odnosu na 102 milijuna kuna za prva tri tromjesečja 2017.) koji se uglavnom odnose na troškove restrukturiranja za otpremnine, izvanredne otpise potraživanja, sudske sporove i troškove vezane za konsolidaciju H1 Telekoma, troškovi redovnog poslovanja smanjili su se za 91 milijun kuna, odnosno 2,6%.

Materijalni troškovi

U prva tri tromjesečja 2018. materijalni troškovi su se povećali na 1.758 milijuna kuna kao rezultat većih troškova usluga te manjih troškova trgovačke robe, materijala i energije. Povećanje materijalnih troškova ostvareno je u HT Grupi u Hrvatskoj, dok su se materijalni troškovi u Crnogorskom Telekomu povećali ponajprije zbog većih troškova trgovačke robe.

Do povećanja troškova usluga došlo je pod utjecajem većih telekomunikacijskih i online troškova te naknada za autorska prava.

Telekomunikacijski troškovi povećali su se ponajprije kao rezultat regulacije „u roamingu kao kod kuće” i posljedičnog znatnog povećanja prometa (veći podatkovni promet u roamingu, veći promet govornih i SMS usluga), što je djelomično neutralizirano manjim troškovima međunarodnog odlaznog prometa zbog smanjenja prosječne jedinične cijene.

Do povećanja online troškova došlo je zbog dodatnog poticanja u području medijskog i digitalnog poslovanja.

Naknade za autorska prava povećale su se zbog sezonskog učinka ugovora za kapitalizaciju prava na sadržaj.

Troškovi trgovačke robe, materijala i energije smanjili su se ponajprije zbog manjih troškova prodaje energije, što je neutralizirano većim troškovima trgovačke robe.

Troškovi prodaje energije smanjili su se ponajprije zbog niže potrošnje od strane velikih poslovnih korisnika.

Do povećanja troškova trgovačke robe u prvom je redu došlo zbog većih troškova trgovačke robe za sistemska rješenja i pokretne telekomunikacije pod utjecajem segmenta poslovnih korisnika, a kao rezultat povećane količine prodanih pametnih telefona i većeg udjela uređaja višeg cjenovnog ranga, što je dodatno potpomognuto sve većim brojem konvergiranih ponuda.

Troškovi zaposlenika

Ukupni troškovi zaposlenika povećali su se u prva tri tromjesečja 2018. za 32 milijuna kuna, odnosno 4,1%, kao rezultat većih troškova osoblja pod utjecajem većeg broja FTE-a, u prvom redu u HT Grupi u Hrvatskoj, koji su djelomično neutralizirani manjim troškovima otpremnina.

Ukupni broj FTE-a iznosi 5.453, što je u odnosu na kraj trećeg tromjesečja 2017. povećanje od 307 FTE-a, a ponajprije se odnosi na HT Grupu u Hrvatskoj kao rezultat provedbe projekata u području brige za korisnike.

Ostali troškovi

U prva tri tromjesečja 2018. ostali troškovi smanjili su se za 153 milijuna kuna, odnosno 13,3%, na 996 milijuna kuna, ponajprije zahvaljujući HT Grupi u Hrvatskoj (143 milijuna kuna, odnosno 13,8%). Crnogorski Telekom pridonio je smanjenjem ostalih troškova za 10 milijuna kuna, odnosno 9,3%. Do smanjenja ostalih troškova došlo je zbog smanjenja naknade za upotrebu spektra (u skladu s Pravilnikom o naknadama koji je donesen 23. lipnja 2018.), drukčijeg vremena marketinških aktivnosti, uvođenja MSFI 15, provedenih mjera štednje i sezonskog učinka troškova.

Vrijednosno usklađenje imovine

U prva tri tromjesečja 2018. vrijednosno usklađenje imovine smanjilo se za 51 milijun kuna, odnosno 50,9%, na 49 milijuna kuna, zahvaljujući HT Grupi u Hrvatskoj (50 milijuna kuna, odnosno 53,7%), ponajprije zbog povećanja vrijednosno usklađenih potraživanja kao posljedica tržišnih utjecaja u prva tri tromjesečja 2017. te bolje naplate potraživanja, i Crnogorskom Telekomu (1 milijun kuna, odnosno 8,8%).

Amortizacija

U odnosu na prva tri tromjesečja 2017. povećanje amortizacije za 11 milijuna kuna, odnosno 0,9%, na 1.266 milijuna kuna ostvareno je potpuno u HT Grupi u Hrvatskoj (12 milijuna kuna, odnosno 1,1%), ponajprije pod utjecajem društava kćeri (Optima i Iskon).

IV. Profitabilnost

EBITDA prije jednokratnih stavki

U prva tri tromjesečja 2018. EBITDA prije jednokratnih stavki povećala se za 83 milijuna kuna, odnosno 3,5%, na 2.427 milijuna kuna, a povećanju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (74 milijuna kuna, odnosno 3,4%) tako i Crnogorski Telekom (9 milijuna kuna, odnosno 5,2%).

Do povećanja EBITDA-e prije jednokratnih stavki u HT Grupi u Hrvatskoj došlo je pod utjecajem manjih troškova redovnog poslovanja (prije jednokratnih stavki), kao posljedica smanjenja naknade za upotrebu spektra (u skladu s Pravilnikom o naknadama koji je donesen 23. lipnja 2018.), smanjenja troškova prodaje energije zbog niže potrošnje od strane velikih poslovnih korisnika, provedenih mjera štednje, drukčijeg vremena marketinških kampanja i sezonskog učinka ostalih troškova, te pod utjecajem povećanja prihoda, čime je neutraliziran pad ostalih prihoda iz redovnog poslovanja.

Povećanje EBITDA-e prije jednokratnih stavki u Crnogorskom Telekomu rezultat je manjih troškova redovnog poslovanja i većih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja, čime je neutraliziran pad prihoda.

Doprinos Optima Telekoma EBITDA-i Grupe za prva tri tromjesečja 2018. bio je veći za 6 milijuna kuna u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. Iznosio je 84 milijuna kuna (tri tromjesečja 2017.: 79 milijuna kuna), a sastojao se od 223 milijuna kuna doprinosa Optima Telekoma kao treće strane (prva tri tromjesečja 2017.: 195 milijuna kuna) i 139 milijuna kuna odnosa između društava (prva tri tromjesečja 2017.: 116 milijuna kuna).

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela

U odnosu na prva tri tromjesečja 2017. konsolidirana neto dobit nakon manjinskih udjela povećala se za 137 milijuna kuna, odnosno 18,6%, na 872 milijuna kuna u prva tri tromjesečja 2018.

Osim realizacije veće EBITDA-e prije jednokratnih stavki, neto dobit nakon manjinskih udjela povećala se zbog manjih jednokratnih stavki, manjih neto financijskih gubitaka, ponajprije kao posljedica manjih negativnih tečajnih razlika, čime je neutralizirano veće oporezivanje, amortizacija i manjinski udjeli.

Optima Telekom sudjeluje u neto dobiti HT Grupe gubitkom u iznosu od 4 milijuna kuna (prva tri tromjesečja 2017.: gubitak od 4 milijuna kuna).

V. Financijski položaj

Bilanca

U odnosu na kraj 2017. godine, bilježi se manji porast vrijednosti ukupne imovine za 215 milijuna kuna, odnosno 1,4%, pod utjecajem priznavanja ugovorne imovine i troškova ugovora kao rezultat uvođenja MSFI 15.

Ukupni dionički kapital i rezerve su se povećali s 12.573 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. godine na 13.030 milijuna kuna na dan 30. rujna 2018. godine kao rezultat ostvarene neto dobiti za prvih devet mjeseci 2018. godine u iznosu od 872 milijuna kuna kao i catch-up efekta od uvođenja MSFI 15 koji se priznaje unutar zadržane dobiti u iznosu od 179 milijuna kuna što je neutralizirano isplatom dividende za 2017. godinu u iznosu od 497 milijuna kuna i otkupom vlastitih dionica u iznosu od 61 milijun kuna.

Ukupne dugoročne obveze smanjile su se za 41 milijuna kuna, odnosno 5,6%, ponajprije zbog smanjenih financijskih obveza zbog njihova dospijea.

Ukupne kratkoročne obveze smanjile su se za 201 milijun kuna na 2.228 milijuna kuna na dan 30. rujna 2018. godine zbog manjeg volumena obveza prema dobavljačima.

Tijek novca

Novčani tok iz redovnog poslovanja glavni je izvor sredstava HT Grupe koji Društvu omogućuje financiranje kapitalnih ulaganja i raspodjelu dividende.

Neto novčani tok iz aktivnosti redovnog poslovanja smanjio se za 87 milijuna kuna, odnosno 4,6% u odnosu na isti period prošle godine, uglavnom zbog nepovoljnog kretanja obrtnog kapitala.

Neto novčani tok iz investicijskih aktivnosti smanjio se za 282 milijuna kuna, odnosno 32,6%, u odnosu na isti period prošle godine, ponajprije zbog većih priljeva od REPO sporazuma u prva tri tromjesečja 2017., što je djelomično neutralizirano akvizicijom Crnogorskog Telekoma u prva tri tromjesečja 2017.

Neto novčani tok iz financijskih aktivnosti smanjio se za 10 milijuna kuna, odnosno 1,2%, zbog većih financijskih otplata u prva tri tromjesečja 2018., što je djelomično neutralizirano prijevremenim otplatama financijskog najma u prva tri tromjesečja 2017.

VI. Kapitalna ulaganja

HT Grupa uključujući Crnogorski Telekom
u milijunima kuna

INVESTICIJE	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	Q3 2017.	Q3 2018.	% promjene 18./17.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	1.250	1.241	-0,8%	427	346	-19,0%
Omjer ulaganja u dugotrajnu imovinu / prihodi	21,6%	21,4%	-0,2 p.p.	20,4%	16,4%	-4,0 p.p.

Crnogorski Telekom

INVESTICIJE	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	Q3 2017.	Q3 2018.	% promjene 18./17.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	96	110	14,7%	31	37	19,3%

Realizacija kapitalnih ulaganja smanjila se za 10 milijuna kuna, odnosno 0,8%, pod utjecajem manje realizacije HT Grupe u Hrvatskoj za 24 milijuna kuna, odnosno 2,1%, ponajprije kao rezultat kapitalizacije sadržaja, dok je Crnogorski Telekom pridonio većim kapitalnim ulaganjima za 14 milijuna kuna, odnosno 14,7%, zahvaljujući većim ulaganjima u pristup.

HT je nastavio s programom modernizacije pristupne mreže nove generacije (NGA) te je istom pokrio 58,1% kućanstava sa brzinom >30 Mbit/s od kojih je 21% sa brzinom > 100Mbit/s. FTTx (optička pristupna mreža) dostupna je za 399 tisuća kućanstava.

U mobilnoj mreži, „indoor“ pokrivenost stanovništva 4G mrežom iznosi 78,7%, dok je pokrivenost u „outdoor“ okruženju dosegla 98,4%. Nastavljena je implementacija velike brzine 4G mreže od 350 Mbit/s pri preuzimanju (sada omogućeno za 38% korisnika) i 300 Mbit/s pri preuzimanju (sada omogućeno za 34% korisnika).

HT nastavlja ostvarivati svoje planove vezano za veliki investicijski program modernizacije mobilne radijske i transportne mreže. Nakon uspješnog završetka modernizacije mreže na području Istre (na 137 lokacija) u trećem tromjesečju 2018. godine završena je modernizacija infrastrukture i transportne mreže na području grada Zagreba te je napravljena zamjena radijske opreme na 268 lokacija čime je u totalu broj zamijenjenih lokacija dosegao brojku od 405. Također, kako bi se podržao očekivani porast prometa odrađena su kapacitivna proširenja mobilne pristupne mreže na ukupno 332 lokacije. Ovakav fokusirani pristup omogućuje poboljšanje pokrivenosti na svim frekvencijskim područjima (pa je tako npr. na području Istre ove ljetne sezone vršni promet bio veći za čak 73% u odnosu na prošlu godinu pri čemu je pri tim vršnim opterećenjima prosječni promet po korisniku bio veći za 68%).

Nastavljene su aktivnosti sa ciljem značajnog smanjenja glavnih uzroka mrežnih incidenata u sklopu čega je dovršen petogodišnji projekt modernizacije agregacijske mreže na cjelokupnom području Republike Hrvatske. U sklopu projekta postupno je zamijenjeno ukupno 178 uređaja starije generacije (Ethernet agregacija) sa novom IP/MPLS opremom čime je povećana propusnost mreže te pouzdanost i stabilnost usluga koje se pružaju korisnicima. Ukupno su aktivnosti rezultirale smanjenje Prio1 mrežnih incidenata za 80% u odnosu na isti period prošle godine.

HT je prvi u Grupi pustio u komercijalni rad One App aplikaciju koja ima 89.000 preuzimanja te 47.000 aktivnih korisnika mjesečno. One App aplikacija je zamijenila postojeću „Moj Telekom“ aplikaciju u odnosu na koju je brža, jednostavnija za korištenje i sa nizom novih funkcionalnosti (plaćanje na jedan klik, PayPal rješenje) te je u ovome trenutku 78% korisnika prijašnje aplikacije napravilo zamjenu dok sama aplikacija ima prosječnu ocjenu od 3,96 na Google Play platformi. Kao najpouzdaniji partner malih i srednjih poduzeća koji kontinuirano radi na inovativnim ponudama za bolju i bržu digitalizaciju, Hrvatski Telekom predstavio je novu poboljšanu Magenta 1 Business ponudu koja objedinjava fiksne, mobilne i ICT usluge. Osim poboljšanih mobilnih i fiksnih tarifa, nova Magenta 1 Business ponuda uvodi dodatan program bonusa prema kojemu korisnik može izabrati neku od ICT usluga ili opremu po vlastitom izboru. Dvije nove ponude za privatne korisnike, MAX2 Mini koja za fiksne korisnike omogućava pristup Internetu po atraktivnim cijenama bez obzira na tehnologiju uključujući i mobilni pristup, i MAXtv Mini koja omogućava korisnicima Interneta i telefona pristup IPTV sadržaju na način da im nudi reducirani osnovni paket sa dodatnim regionalnim kanalima po pristupačnoj cijeni, nastavak su osluškivanja korisničkih potreba i kreiranja portfelja prilagođenog tome.

2.2. Sažetak ključnih financijskih pokazatelja – HT Grupa u Hrvatskoj

u milijunima kuna

RAČUN DOBITI I GUBITKA	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	Q3 2017.	Q3 2018.	% promjene 18./17.
Prihod	5.311	5.317	0,1%	1.924	1.936	0,6%
Pokretne telekomunikacije	2.239	2.361	5,5%	844	910	7,7%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	645	560	-13,2%	210	185	-11,8%
Širokopojasni pristup i TV	993	975	-1,8%	334	329	-1,6%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	274	230	-16,2%	79	73	-8,4%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	569	609	7,1%	210	203	-3,4%
Sistemska rješenja	479	487	1,7%	203	209	3,1%
Razno	112	96	-14,8%	43	27	-37,0%
EBITDA prije jednokratnih stavki	2.177	2.251	3,4%	823	889	8,0%
Jednokratne stavke	98	37	-62,6%	49	4	-92,6%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	2.079	2.214	6,5%	774	885	14,4%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	946	1.068	13,0%	384	499	30,0%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	709	860	21,2%	313	406	29,9%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	41,0%	42,3%	1,3 p.p.	42,8%	45,9%	3,1 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	39,1%	41,6%	2,5 p.p.	40,2%	45,7%	5,5 p.p.
Marža EBIT-a	17,8%	20,1%	2,3 p.p.	20,0%	25,8%	5,8 p.p.
Marža neto dobiti	13,4%	16,2%	2,8 p.p.	16,2%	21,0%	4,7 p.p.

Ključni podaci o redovnom poslovanju	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	Q3 2017.	Q3 2018.	% promjene 18./17.
Mobilni korisnici u 000						
Broj korisnika	2.297	2.331	1,5%	2.297	2.331	1,5%
- Prepaid	1.075	1.026	-4,5%	1.075	1.026	-4,5%
- Postpaid	1.222	1.305	6,8%	1.222	1.305	6,8%
Minute korištenja (MOU) po prosječnom korisniku	216	223	3,2%	221	218	-1,2%
Prosječni ARPU ⁴⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	77	68	-11,6%	78	71	-9,0%
- Prepaid	43	44	2,2%	45	46	1,6%
- Postpaid	107	87	-19,2%	106	90	-15,1%
ARPU od negovornih usluga ⁴⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	40	38	-6,4%	41	40	-1,9%
SAC po bruto broju novih korisnika u HRK	117	121	3,7%	95	93	-2,0%
Stopa odljeva korisnika (%)	2	2	-0,2 p.p.	2	2	0,1 p.p.
Penetracija (%) ¹⁾	122	127	5,2 p.p.	122	127	5,1 p.p.
Tržišni udio korisnika (%) ¹⁾	46	45	-0,6 p.p.	46	45	-0,5 p.p.
Smartphone korisnici (%) ²⁾	61	66	4,7 p.p.	61	66	4,7 p.p.
Smartphone prodani telefoni (%) ³⁾	80	91	10,6 p.p.	79	91	11,9 p.p.

¹⁾ Izvor: interna procjena korisnika konkurencije za kraj rujna 2018.

²⁾ Broj korisnika koji koriste smartphone uređaje u odnosu na ukupni broj mobilnih korisnika

³⁾ Broj prodanih smartphone uređaja u odnosu na ukupan broj prodanih uređaja (samo postpaid korisnici)

⁴⁾ ARPU za tri kvartala 2018. uključuje efekte MSFI 15

Ključni podaci o redovnom poslovanju	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	Q3 2017.	Q3 2018.	% promjene 18./17.
Korisnici nepokretnih usluga u 000						
Ukupne telefonske linije - maloprodaja ¹⁾	885	834	-5,8%	885	834	-5,8%
Ukupne telefonske linije - veleprodaja (WLR - najam korisničke linije)	68	55	-19,3%	68	55	-19,3%
ARPU govornih usluga po korisniku ⁵⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK) ²⁾	79	73	-7,9%	78	73	-6,3%
IP linije/korisnici u 000						
Širokopolasne pristupne linije - maloprodaja ³⁾	624	620	-0,6%	624	620	-0,6%
Širokopolasne pristupne linije - veleprodaja ⁴⁾	136	129	-5,7%	136	129	-5,7%
TV korisnici	413	413	0,0%	413	413	0,0%
ARPU za širokopolasne pristupne linije - maloprodaja ⁵⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	118	112	-5,4%	118	112	-4,9%
TV ARPU ⁵⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	81	83	2,2%	81	84	3,7%
Veleprodajni korisnici u 000						
ULL (izdvojena lokalna petlja)	135	124	-8,2%	135	124	-8,2%

¹⁾ Ukjučuje PSTN, FGSM i stare PSTN Voice korisnike migrirane na IP platformu; javne telefonske govornice nisu uključene

²⁾ Javne telefonske govornice nisu uključene

³⁾ Uključuje ADSL, VDSL, FTTH i Naked DSL

⁴⁾ Uključuje Naked Bitstream + Bitstream

⁵⁾ ARPU za tri kvartala 2018. uključuje efekte MSFI 15

Napomena: Optima Telekom nefinancijski KPU nisu integrirani u rezultatima Grupe zbog ograničenog pristupa Optima Telekom informacijama kao rezultat „kineskog zida“ uvedenog od strane regulatora

I. Prihodi od pokretnih telekomunikacija

Prihodi od pokretnih telekomunikacija veći su za 122 milijuna kuna, odnosno 5,5%, u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. pod utjecajem većih prihoda od uređaja (257 milijuna kuna, odnosno 82,7%), kojima su neutralizirani manji prihodi od postpaid usluga (146 milijuna kuna, odnosno 12,8%) i smanjenje prihoda od prepaid usluga (18 milijuna kuna, odnosno 4,5%). Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, prihodi od uređaja veći su za 23 milijuna kuna, odnosno 7,5%, u odnosu na prva tri tromjesečja 2017., dok su prihodi od postpaid usluga veći za 54 milijuna kuna, odnosno 4,7%.

Baza korisnika pokretnih telekomunikacija blago se povećala za 1,5% na 2.331 tisuća korisnika na kraju prva tri tromjesečja 2018. u odnosu na prva tri tromjesečja 2017., ponajprije kao rezultat izvrsnih ukupnih rezultata u području postpaida koji su bolji za 6,8% pod utjecajem ponuda Magenta1, Bonbonovih kampanja i rasta M2M-a, što je djelomično neutralizirano slabijim rezultatima u segmentu prepaida koji su manji za 4,5%.

U okviru svojeg jedinstvenog koncepta vrhunskog korisničkog iskustva i vrhunskih pogodnosti pod nazivom Magenta1 HT privatnim i poslovnim korisnicima nudi brojne besplatne pogodnosti, kao što su atraktivni televizijski paketi, najbrži internet, dodatne minute za međunarodni i nacionalni promet, popusti na tarife za pokretne telekomunikacije za cijelo kućanstvo te atraktivni pametni telefoni i uređaji. Kampanja za Magenta1 i ponuda „U Magenta1 svi dobivaju duple minute, SMS poruke i gigabajte” nastavile su se u prva tri tromjesečja 2018.

HT je nastavio poticati novi portfelj postpaid usluga koji uključuje ponude visoke vrijednosti uz fokus na sadržaj, podatkovne usluge i ponude s nultom stopom kako bi se u potpunosti iskoristio vodeći položaj u pogledu mreže – 4G uz najveću brzinu do 350 Mbps u svim novim tarifama za postpaid usluge. Sve tarife uključuju ponudu za mobilnu aplikaciju MAXtv To Go, jednu aplikaciju s nultom stopom i mogućnost neograničenog pristupa zabavnim sadržajima bez potrošnje prometa uključenog u tarifni paket. Sve ponude pokretnih telekomunikacija uključuju široki raspon najboljih telefona i inovativnih uređaja uz mogućnost obročnog plaćanja na 36 mjesečnih rata.

U prvom tromjesečju 2018. Samsung je predstavio novu generaciju pametnih telefona Samsung Galaxy S9 i S9+, koji se mogu kupiti u HT-u.

U trećem tromjesečju počela je nova jesenska promotivna ponuda za Najbolju L tarifu koja uključuje šest mjeseci za 1 kunu kao dodatnu pogodnost za korisnike. Vidljiv je pozitivan razvoj broja bruto povećanja u području postpaid usluga (+12% na mjesečnoj osnovi) uz povećani udio L tarife u M1 (sa 16% na 19% na mjesečnoj razini).

Broj prepaid korisnika bio je manji za 4,5% u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. zbog općeg pada tržišta prepaida, manjeg broja posjetitelja kao posljedica regulatornih promjena i snažnog tržišnog natjecanja. U cilju ublažavanja neprekidnog pada ulažu se stalni napor u vezi s prijenosom broja u pokretnoj mreži (MNP) i zadržavanjem korisnika u segmentu prepaida uz fokus na dodatnu vrijednost za prepaid korisnike HT-a.

HT je nastavio promicati Simpa Hibrid tarifu s glavnim porukom „najbolje od oba svijeta”. Nova Hibrid tarifa jedinstvena je ponuda na tržištu koja kombinira prednosti svijeta postpaida i svijeta prepaida,

omogućujući kontrolu troškova i nadoplatu bonovima uz istodobnu mogućnost kupnje atraktivnih uređaja uz obročno plaćanje. Time se korisnicima Simpe omogućuje da budu dio Magente1 i uživaju sve pogodnosti Magenta1 svijeta. Osim Hibrid ponuda, korisnici Simpe mogu birati među različitim tarifnim opcijama i uslugama s dodanom vrijednošću (MAXtv To Go), kao što je, na primjer, opcija Simpa Veliki Glanc, koja uključuje 5 000 MB / 1 000 minuta / 1 000 SMS-a koje korisnici mogu iskoristiti za 74 kuna mjesečno.

U okviru Simpe uvedene su Glanc opcije te je u jednom mjesecu pridobiveno više od 25% postojeće baze u prethodnim opcijama, što je rezultiralo povećanjem ARPU-a.

Bonbon svojim korisnicima i dalje osigurava dodatnu vrijednost, ovaj put dvjema novim tjednim opcijama za megabajte, minute, SMS-e po cijeni od 10 odnosno 20 kuna, koje korisnici bonbona mogu kombinirati s mjesečnim opcijama. Nadalje, Bonbon je nastavio s ponudom paketa od 20 GB za sve korisnike postpaid usluga, koji se može kupiti samostalno ili u kombinaciji s trenutnim paketima minuta i/ili SMS-a, kao i s drugim dobro poznatim pogodnostima, kao što su dostupnost Bonbonovih agenata od 0 do 24 h, prienos neiskorištenih jedinica („Rollover”) i 4G internetska brzina. Bonbon se sada predstavlja kao dio T-obitelji u svim korisničkim komunikacijama.

HT je nastavio promicati VOLTE, novu uslugu koja omogućuje govorne pozive preko superbrze LTE mreže. Među mnogim drugim pogodnostima, korisnici će uživati u jasnom i prirodnom zvuku, puno bržoj uspostavi poziva i duljem vijeku trajanja baterije bez dodatnih naknada. Nadalje, HT je među prvim društvima u Europi uveo eSIM, budući standard za mobilne uređaje. Njime će se u potpunosti zamijeniti upotreba fizičkih SIM kartica i osigurati internetska veza s velikim brojem uređaja.

Broj minuta upotrebe po prosječnom korisniku u tri tromjesečja 2018. povećao se za 3,2% u odnosu na tri tromjesečja 2017., dok se prosječni ARPU povećao kao posljedica uvođenja MSFI-ja 15. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, prosječni ARPU nešto je veći nego u tri tromjesečja 2017. te iznosi 78 kuna (povećanje za 1,2%).

II. Prihodi od nepokretnih telekomunikacija

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija manji su za 107 milijuna kuna, odnosno 4,3%, u odnosu na tri tromjesečja 2017. pod utjecajem pada prihoda od govornih usluga u nepokretnoj mreži (85 milijuna kuna, odnosno 13,2%), manjih prihoda od veleprodaje (44 milijuna kuna, odnosno 16,2%) i manjih prihoda od širokopoljnih usluga (30 milijuna kuna, odnosno 4,3%), što je djelomično neutralizirano većim ostalim prihodima (40 milijuna kuna, odnosno 7,1%), koji u prvom redu proizlaze iz konsolidacije Optime i H1, te prihodima od televizijskih usluga (12 milijuna kuna, odnosno 3,9%). MSFI 15 doveo je do daljnjeg smanjenja prihoda od nepokretnih telekomunikacija za 6 milijuna kuna.

Nepokretne telekomunikacije

Na kraju trećeg tromjesečja 2018. ukupni broj pristupnih linija u nepokretnoj mreži od 834 tisuće bio je za 5,8% manji nego na kraju trećeg tromjesečja 2017. Na smanjenje su utjecali tržišni trend zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima i IP-om, regulacija i intenzivno tržišno natjecanje, ali HT nastavlja s proaktivnim i reaktivnim ponudama i aktivnostima za sprječavanje odljeva.

Kako bi se ublažio stalni pad, uvedena je promotivna ponuda za nepokretne telekomunikacije kojom se nudi telefonski priključak za jednu kunu uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca, a koja je popraćena novim atraktivnim tarifama za nepokretne telekomunikacije. Korisnici nepokretne telefonije ostvarili su 836 milijuna minuta u tri tromjesečja 2018. To je za 8,7% manje nego u istom razdoblju 2017. kao rezultat smanjenja korisničke baze i zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima.

HT je nastavio s atraktivnom ponudom za starije, koja uključuje neograničeni internet i minute razgovora u nepokretnoj mreži prema svim nepokretnim i pokretnim mrežama i mobilnu tarifu s 2 000 MB/minuta/SMS-a za 248 kuna mjesečno. Ponuda je bila dodatno popraćena tablet-računalom za 99 kuna s posebnim pojednostavnjenim aplikacijama i zaslonom koji je jednostavan za upotrebu, Huawei telefonom i SOS narukvicom. Još jedna ponuda za starije uvedena 2017. nastavljena je i u trećem tromjesečju 2018., a uključuje MAXtv s dodatnim paketima i neograničene minute razgovora u nepokretnoj mreži prema svim nepokretnim i pokretnim mrežama za samo 169 kuna mjesečno.

ARPU za govorne usluge u nepokretnoj mreži manji je za 7,9% u odnosu na tri tromjesečja 2017. kao rezultat navedenih općih tržišnih trendova te je pod blagim utjecajem uvođenja MSFI 15. Ako se isključe učinci MSFI 15, ARPU za govorne usluge u nepokretnoj mreži manji je za 7,1% u odnosu na tri tromjesečja 2017.

Širokopojasne usluge

Na kraju trećeg tromjesečja 2018. baza korisnika širokopojasnih usluga je na razini trećeg tromjesečja 2017. te iznosi 620 tisuća korisnika.

Istodobno je maloprodajni ARPU za širokopojasne usluge, koji je iznosio 112 kuna, bio za 5,4% manji u odnosu na tri tromjesečja 2017. zbog snažnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu te uvođenja MSFI 15. Ako se isključe učinci MSFI 15, maloprodajni ARPU za širokopojasne usluge manji je za 4,6% u odnosu na tri tromjesečja 2017.

HT je nastavio s MAX 2P i 3P paketima Biraj i mijenjaj te je time svojim korisnicima omogućio da odaberu usluge koje žele. Nadalje, korisnici mogu odabrati jedan ili više televizijskih paketa koje mogu mijenjati svaka tri mjeseca (ili svakog mjeseca u okviru Magente1) bez dodatnih naknada.

HT nastavlja poticati Ultra MAX pakete na FTTH-u uz dodatno povećanje brzine do 500 Mbps (ili do 1000 Mbps uz opciju Turbo+). Ti se paketi temelje na FTTH tehnologiji, kojom se omogućuju višestruko veće brzine u odnosu na standardni ADSL. HT će nastaviti s ulaganjima u razvoj optičke mreže i planira proširiti optičke internetske zone. Kako bi osigurao veće internetske brzine za sve korisnike širokopojasnog pristupa male brzine, HT je nastavio po cijeni od samo 10 kuna mjesečno nuditi kombiniranu tehnologiju nepokretne i pokretne mreže u okviru jednog proizvoda i jednog uređaja – hibridni pristup. Opcija hibridnog pristupa koja osigurava veće brzine interneta od sredine rujna uključena je u sve M1 pakete za korisnike s širokopojasnim pristupom male brzine.

HT je u prvoj polovici 2018. uveo ponudu Internet Posvuda za 49 kuna mjesečno za sve HT-ove nove i postojeće korisnike interneta u nepokretnoj mreži. Ponuda uključuje podatkovni paket od 30 GB (60 GB u promotivnom razdoblju do kraja siječnja) i MAXtv To Go. Popraćena je hardverskim opcijama, kao što su, primjerice, atraktivni pametni miniprojektor M6000, Samsung TV, 4G/Wifi ruter i Samsung Galaxy Tab 10.1 LTE uz nadoplatu. Prije Svjetskog prvenstva 2018. u Rusiji HT je pokrenuo nogometnu

kampanju s hrvatskom navijačkom pjesmom i Goranom Ivaniševićem kao glavnom zvijezdom cijele kampanje.

HT je u trećem tromjesečju uveo dvije nove ponude: MAX 2 Mini paket za 149 kuna mjesečno u okviru M1 i promotivnih šest mjeseci mobilne L tarife za 1 kunu mjesečno. MAX2 Mini paket uključuje još brži internet sa 100 GB podataka (neograničeni internet u promotivnom razdoblju do sredine prosinca) i 100 minuta prema svim mrežama (neograničeno prema nepokretnim mrežama i 1.000 minuta prema pokretnim mrežama u promotivnom razdoblju do sredine prosinca). U jesenskoj kampanji izravnom i jednostavnom komunikacijom istaknute su dostupnost, brzina i cijena naših ponuda istodobno uz komunikaciju sjajnih ponuda hardvera.

Nova Smart Wi Fi ponuda za sve korisnike interneta u nepokretnoj mreži uključuje AirTies uređaje koji omogućuju bolji i širi domet Wi Fi signala u cijelom domu. Ponuda osigurava brzu i pouzdanu internetsku vezu u svakom trenutku po cijeni od 49 kuna mjesečno uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca.

Televizijske usluge

Baza korisnika televizijskih usluga iznosi 413 tisuća korisnika kao rezultat stalnih poboljšanja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim sadržajima (dodatnim paketima programa, video na zahtjev itd.) i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima, nema značajnih promjena u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. godine. ARPU za televizijske usluge iznosi 83 kune i veći je u odnosu na tri tromjesečja 2017. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, ARPU je za 3,4% veći u odnosu na tri tromjesečja 2017.

Usluga MAXtv Sat manja je za 3,7% u odnosu na isto razdoblje prošle godine kao posljedica agresivnih promotivnih kampanja konkurenata sa sniženim cijenama, dok smo mi pokušali zadržati stabilne cijene na tržištu ukidanjem promotivnih popusta i zadržavanjem/povećanjem ARPU-a. S druge strane, baza korisnika MAXtv-a nešto je veća za 0,7% u odnosu na treće tromjesečje prošle godine kao rezultat stalnih poboljšanja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima.

U 2018. MAXtv je još uvijek standard za vrhunsku televizijsku uslugu. Najbogatijim sadržajima, vrhunskom kvalitetom slike, interaktivnošću, novim sučeljem i potpunom integracijom s mobilnim uređajima korisnicima se pruža jedinstveni doživljaj gledanja televizije koji je u potpunosti prilagođen njihovim navikama. Kako bi se usluga plaćene televizije uvela za sve korisnike širokopojasnog pristupa, HT je uveo novi MAXtv Mini televizijski paket. MAXtv Mini jest usluga IPTV-a koja uključuje besplatne nacionalne, lokalne i regionalne programe, Arenu sport s najboljim nacionalnim sportskim sadržajima i PickboxTV, jedan od najpopularnijih plaćenih televizijskih programa. Uključuje i Snimalicu te sve funkcije plaćene televizije na zahtjev (uslugu televizije koja se posebno plaća, video na zahtjev).

Veleprodajne usluge

Na kraju trećeg tromjesečja 2018. broj aktivnih ULL linija iznosio je 124 tisuće, što je bilo za 8,2% manje u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Broj ULL linija smanjio se zbog fokusa alternativnih operatora na širokopojasne usluge, upotrebe vlastite infrastrukture i općeg pada tržišta samo govorne usluge u nepokretnoj mreži.

Broj veleprodajnih širokopojasnih pristupnih linija (linija BSA-a i samostalnog BSA-a) iznosio je 129 tisuća na kraju razdoblja i bio je za 5,7% manji od broja realiziranog prošle godine zbog povećane upotrebe vlastite infrastrukture operatora.

Broj WLR linija na kraju razdoblja bio je manji za 19,3% u odnosu na prošlu godinu i iznosio je 55 tisuća kao rezultat smanjenja tržišta govornih usluga i prelaska na širokopojasne usluge.

Na konkurentnom domaćem veleprodajnom tržištu podatkovnih i IP usluga nastavljena je uspješna prodaja IP i podatkovnih usluga u 2018. Na međunarodnom veleprodajnom tržištu ukupni kapacitet prodanog IP-a povećao se za 32,5%, čime se pridonijelo stabilnosti prihoda od međunarodne veleprodaje.

Usluge roaminga pružene posjetiteljima važan su izvor prihoda od međunarodne veleprodaje. U 2018. zabilježeno je daljnje povećanje prometa u roamingu koji su ostvarili kako strani posjetitelji u pokretnoj mreži HT-a tako i maloprodajni korisnici HT-a u inozemstvu. Posjetitelji su ostvarili 10,9% više minuta odlaznih razgovora i 79,9% više podatkovnog prometa nego prošle godine. Istodobno su na veleprodajnoj troškovnoj strani korisnici pokretne mreže HT-a ostvarili 151,0% više govornog prometa u roamingu u stranim zemljama i 395,2% više podatkovnog prometa.

Još jedan važan element koji je pridonio prihodima od međunarodne veleprodaje jest završavanje i tranzit međunarodnog govornog prometa. Ukupna količina međunarodnog govornog prometa završenog u pokretnoj mreži HT-a bila je veća za 39,4% u 2018. u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Na veleprodajnoj troškovnoj strani međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz nepokretne mreže HT-a bio je manji za 12,6%, dok je međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz pokretne mreže HT-a bio veći za 30,0%.

Sistemska rješenja

Prihodi od sistemskih rješenja povećali su se za 8 milijuna kuna, odnosno 1,7%.

Prihodi od sistemskih rješenja kontinuirano rastu u svim segmentima portfelja. Strateški fokus ostaje na "uslugama u oblaku" i upravljivim rješenjima. Najsnažniji rast ostvaren je u području prilagođenih sistemskih rješenja. U okviru nove ponude Magenta1 Business uveden je M1 bonus s naglaskom na ICT usluge (pohrana u oblaku, Office 365, ICT oprema, Mini i Maxi fiskalna blagajna, antivirusni program, Mini CRM, razmjena elektroničke pošte u oblaku, faks u oblaku). Uvedena je nova ponuda za upravljanje voznim parkom.

Combis je zadržao pozitivne trendove iz prethodnih tromjesečja u pogledu prihoda i profitabilnosti. Učinak sinergije između Combisa i HT-a već donosi pozitivne rezultate za poslovanje tako da društvo

ima priliku ući na nova tržišta. Dodatnim resursima i većom pokrivenošću tržišta ostvarit će se novi prihodi u sljedećim tromjesečjima.

Energetske usluge

Prihodi od energetskeg poslovanja smanjili su se za 24 milijuna kuna, odnosno 23,2%, u odnosu na prva tri tromjesečja 2017.

U svibnju 2018. Hrvatski Telekom sklopio je ugovor s društvom RWE Hrvatska d.o.o. i time pokrenuo postupak prijenosa svojeg segmenta energetskeg poslovanja u društvo RWE Hrvatska d.o.o.

Nakon pribavljenih svih potrebnih regulatornih odobrenja i isplate kupovne cijene, transakcija prodaje energetskeg poslovanja kupcu RWE Hrvatska d.o.o. zaključena je u rujnu 2018. Transakcija transfera poslovanja na RWE Hrvatska d.o.o. i promjena opskrbljivača električnom energijom nema utjecaja na način pružanja telekomunikacijskih usluga korisnicima Hrvatskog Telekoma koji su ujedno bili i korisnici usluge električne energije Hrvatskog Telekoma prije prodaje poslovanja RWE-Hrvatska d.o.o.

2.3. Sažetak ključnih financijskih pokazatelja – Crnogorski Telekom nekonsolidirano

u milijunima kuna

RAČUN DOBITI I GUBITKA	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	Q3 2017.	Q3 2018.	% promjene 18./17.
Prihod	476	474	-0,4%	170	172	1,7%
Pokretne telekomunikacije	239	248	3,8%	91	95	4,2%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	63	56	-10,3%	21	18	-13,4%
Širokopolasni pristup i TV	91	88	-3,0%	30	30	-1,6%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	19	15	-18,1%	8	6	-25,2%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	42	39	-8,7%	14	14	0,4%
Sistemska rješenja	23	28	22,7%	6	10	66,7%
EBITDA prije jednokratnih stavki	168	177	5,2%	64	67	5,9%
Jednokratne stavke	4	2	-57,0%	1	0	-86,6%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	164	175	6,6%	63	67	7,3%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	41	53	29,9%	21	26	21,3%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	32	49	53,0%	16	24	51,7%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	35,3%	37,3%	2,0 p.p.	37,5%	39,1%	1,6 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	34,5%	36,9%	2,4 p.p.	37,0%	39,0%	2,1 p.p.
Marža EBIT-a	8,5%	11,1%	2,6 p.p.	12,7%	15,1%	2,4 p.p.
Marža neto dobiti	6,8%	10,4%	3,6 p.p.	9,2%	13,8%	4,5 p.p.

Ključni podaci o redovnom poslovanju	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	3Q 2017.	Q3 2018.	% promjene 18./17.
Mobilni korisnici u 000	370	384	3,8%	370	384	3,8%
- Broj prepaid korisnika	167	159	-4,7%	167	159	-4,7%
- Broj postpaid korisnika	202	224	10,8%	202	224	10,8%
Ukupne telefonske linije - maloprodaja u 000	127	116	-8,9%	127	116	-8,9%
Širokopolasne pristupne linije - maloprodaja u 000	70	71	0,5%	70	71	0,5%
TV korisnici u 000	57	61	6,2%	57	61	6,2%

Napomena: korisnička baza koje je Crnogorski Telekom izvjestio lokalnoj regulatornoj agenciji

Crnogorski Telekom stabilizirao je prihode u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

I. Telekomunikacije pokretne mreže

Prihodi od pokretnih telekomunikacija povećali su se u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. za 9 milijuna kuna, odnosno 3,8%, pod utjecajem većih prihoda od prodaje uređaja i *postpaid* usluga, koji su djelomično neutralizirani manjim prihodima od *prepaid* usluga i posjetitelja.

Crnogorski Telekom usredotočio se na segment *postpaida*. Prihodi od *postpaida* povećali su se za 6 milijuna kuna, odnosno 4,3%, u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. kao posljedica rasta korisničke baze za 10,8%. Prihodi od *postpaid* usluga na maloprodajnoj razini djelomično su neutralizirani nižom mobilnom terminacijom. Općenito, prihodi od pokretnih telekomunikacija povećali su se u odnosu na isto razdoblje prošle godine jer je snažan rast *postpaida* nadoknadio pad *prepaid* segmenta.

U segmentu *prepaid* usluga i dalje su prisutni izazovi, iako se situacija poboljšala. Prihodi od *prepaid* usluga smanjili su se za 6 milijuna kuna, odnosno 10,9%, u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. Glavni pokretač smanjenja prihoda od *prepaid* usluga jest smanjenje korisničke baze za 4,7%. Mobilna terminacija također se smanjila.

Zadržana je vodeća pozicija na *postpaid* tržištu u segmentu privatnih korisnika, koja je postignuta u prvoj polovici 2018. godine.

II. Telekomunikacije nepokretne mreže

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se za 16 milijuna kuna, odnosno 7,6%, u odnosu na prva tri tromjesečja 2017., ponajprije zbog smanjenja prihoda u segmentu govornih usluga u nepokretnoj mreži, prihoda od širokopolasnih usluga i prihoda u segmentu veleprodaje.

Prihodi od govornih usluga u nepokretnoj mreži smanjili su se za 6 milijuna kuna, odnosno 10,3%. Do smanjenja je došlo zbog stalne zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima i smanjenja korisničke baze za 8,9%.

Prihodi od širokopojasnih usluga smanjili su se za 4 milijuna kuna, odnosno 7,2%, u odnosu na prva tri tromjesečja 2017., kao posljedica smanjenja ARPU za 7,0%. Korisnička baza bila je 0,5% veća u odnosu na kraj trećeg tromjesečja prošle godine te je zabilježen pozitivan razvoj tijekom 2018.

Prihodi od televizijskih usluga veći su za 2,3% u odnosu na prva tri tromjesečja 2017.

Prihodi od sistemskih rješenja povećali su se za 5 milijuna kuna, odnosno 22,7%, u odnosu na prva tri tromjesečja 2017.

Broj korisnika za širokopojasne i televizijske usluge imao je pozitivan razvoj u trećem tromjesečju 2018. pod utjecajem sezonske ponude uvedene u drugom tromjesečju ove godine.

3. Pregled profitabilnosti segmenata

Od siječnja 2017., Crnogorski Telekom je konsolidiran u rezultate Grupe i slijedom toga poslovni segmenti Grupe su segment privatnih korisnika, segment poslovnih korisnika, mreža i funkcije podrške, konsolidirana jedinica Optima i konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Pored toga, segment poslovnih korisnika odgovoran je za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija.

Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije.

Iskon, Combis, KDS i E-Tours, društva u potpunom vlasništvu HT-a, dio su gore navedenih segmenata i imaju jednaku strukturu kao i matično društvo.

Konsolidirana jedinica Optima uključuje doprinos svih funkcija Optima Telekomu financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente, osim pojedinosti o prihodima o kojima se izvješćuje u cjelokupnom iznosu pod stavkom Ostali prihodi od nepokretnih telekomunikacija. U skladu s „Kineskim zidom“ koji je uveo regulator, pristup brojčanim podacima Optima Telekomu ograničen je. Slijedom toga, provodi se samo financijska konsolidacija bez uključivanja nefinancijskih KPU-ova Optima Telekomu u postignuća Grupe.

Konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom uključuje doprinos svih funkcija Crnogorskog Telekoma financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente.

U financijskim izvješćima Grupa izvješćuje o segmentima na temelju doprinosa EBITDA-i prije jednokratnih stavki. Prihodi i rashodi segmenata uključuju primarne rezultate.

Amortizacija se ne dodjeljuje segmentima, osim dijela koji se odnosi na Optima telekom i Crnogorski telekom jer se većina odnosi na pokretnu i nepokretnu mrežu koja je dio Mreže i funkcije podrške.

Segment privatnih korisnika

u milijunima kuna	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	1.443	1.479	2,5%	497	524	5,4%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	1.335	1.248	-6,6%	443	417	-5,9%
Razno	27	32	17,5%	8	9	7,5%
Prihod	2.805	2.759	-1,6%	949	950	0,1%
Troškovi redovnog poslovanja	896	898	0,2%	296	304	2,8%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1.909	1.861	-2,5%	653	646	-1,1%

Segment poslovnih korisnika

u milijunima kuna	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	796	881	10,7%	347	385	11,0%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	794	734	-7,5%	251	242	-3,4%
Sistemska rješenja	479	487	1,7%	203	209	3,1%
Razno	85	64	-25,2%	35	18	-47,5%
Prihod	2.153	2.165	0,5%	836	856	2,3%
Troškovi redovnog poslovanja	1.129	1.107	-2,0%	435	416	-4,4%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1.024	1.058	3,3%	402	440	9,6%

Mreža i funkcija podrške

u milijunima kuna	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	116	100	-13,8%	59	52	-10,7%
Troškovi redovnog poslovanja	1.070	996	-6,9%	374	330	-11,8%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	-954	-896	6,1%	-315	-277	12,0%

Segment Optima konsolidirano

u milijunima kuna	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	350	389	11,0%	138	129	-7,1%
Prihod	350	389	11,0%	138	129	-7,1%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	3	5	102,5%	1	1	-17,1%
Troškovi redovnog poslovanja	158	170	8,1%	58	52	-11,1%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	195	223	14,7%	82	78	-4,4%

Segment Crnogorski Telekom konsolidirano

u milijunima kuna	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	239	249	4,1%	92	95	3,3%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	214	197	-7,8%	72	67	-7,3%
Sistemska rješenja	23	28	22,7%	6	10	66,7%
Prihod	476	475	-0,3%	170	172	1,1%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	1	4	191,5%	0	0	501,5%
Troškovi redovnog poslovanja	308	298	-3,1%	105	103	-1,7%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	170	181	6,4%	65	69	5,9%

Konsolidirano usklađivanje EBITDA

u milijunima kuna	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjene 18./17.	Q3 2017.	Q3 2018.	% promjene 18./17.
Rezultat po segmentima (EBITDA doprinos)						
Segment Privatnih korisnika	1.909	1.861	-2,5%	653	646	-1,1%
Segment Poslovnih korisnika	1.024	1.058	3,3%	402	440	9,6%
Mreža i funkcije podrške	-954	-896	6,1%	-315	-277	12,0%
Segment Optima konsolidirano	195	223	14,7%	82	78	-4,4%
Segment Crnogorski telekom konsolidirano	170	181	6,4%	65	69	5,9%
Ukupan EBITDA doprinos segmenata prije jednokratnih stavki	2.345	2.427	3,5%	887	956	7,8%
Jednokratne stavke	102	38	-62,4%	50	4	-92,5%
Ukupna EBITDA	2.243	2.389	6,5%	837	952	13,8%

4. Glavna financijska obilježja HT d.d

Prihodi

Prihodi su se smanjili za 34 milijuna kuna, odnosno 0,7%, na 4.526 milijuna kuna u prva tri tromjesečja 2018. u odnosu na prva tri tromjesečja 2017. Smanjenje je rezultat manjih prihoda od nepokretnih telekomunikacija (123 milijuna kuna, odnosno 6,0%), uglavnom kao rezultat pada prihoda od govornih usluga, veleprodaje i širokopojsnih usluga, manjih raznih prihoda (23 milijuna kuna, odnosno 22,2%), kao posljedica energetskeg poslovanja, i manjih prihoda od sistemskih rješenja (9 milijuna kuna, odnosno 5,5%). Smanjenje je djelomično neutralizirano većim приходima od pokretnih telekomunikacija (121 milijun kuna, odnosno 5,4%) pod utjecajem većih prihoda od uređaja.

EBITDA prije jednokratnih stavki

EBITDA prije jednokratnih stavki povećala se za 67 milijuna kuna, odnosno 3,3%, na 2.082 milijun kuna u prva tri tromjesečja 2018., ponajprije zbog manjih troškova redovnog poslovanja (117 milijuna kuna, odnosno 4,4%), što je djelomično neutralizirano manjom realizacijom neto prihoda (34 milijuna kuna, odnosno 0,7%) i manjim ostalim приходima iz redovnog poslovanja (17 milijuna kuna, odnosno 15,1%). Troškovi redovnog poslovanja smanjili su se kao posljedica smanjenja naknade za upotrebu spektra (u skladu s Pravilnikom o naknadama koji je donesen 23. lipnja 2018.), provedenih mjera štednje, drukčijeg vremena marketinških kampanja i sezonskog učinka ostalih troškova, dok je na manju realizaciju prihoda u prvom redu utjecao pad prihoda od govornih usluga u nepokretnoj mreži.

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela povećala se za 121 milijun kuna, odnosno 17,2%, na 823 milijuna kuna u prva tri tromjesečja 2018. Povećanje je ponajprije rezultat veće EBITDA-e prije jednokratnih stavki (67 milijuna kuna, odnosno 3,3%), manjih jednokratnih stavki (59 milijuna kuna,

odnosno 63,2%), manjih financijskih gubitaka (18 milijuna kuna, odnosno 26,3%) i manje amortizacije (5 milijuna kuna, odnosno 0,5%), a djelomično je neutralizirano većim oporezivanjem (28 milijuna kuna, odnosno 18,0%).

5. Upravljanje rizicima

Osim promjena u poslovanju i regulatornih kretanja navedenih u ovom izvješću te objavljenim revidiranim financijskim izvješćima za 2017. nisu zabilježene nikakve bitne promjene u odnosu na profil rizika Grupe u promatranom razdoblju.

6. Izgledi za Grupu u 2018.

Izgledi za 2018.: prihodi izmijenjeni sa “Nešto veći” na “Okol razine iz 2017.”

	Rezultati za 2017.	Izgledi za 2018.u odnosu na 2017.
Prihodi	7.756 milijuna kuna	Okol razine iz 2017.
EBITDA prije jednokratnih stavki	Marža od 40,5%	Marža od približno 40%
Kapitalna ulaganja	1.885 milijuna kuna	Nešto manja
Regionalno širenje	Akvizicija Crnogorskog Telekoma u siječnju 2017.	HT prati i procjenjuje potencijalne prilike za stjecanja i preuzimanja

7. Financijska izvješća HT Grupe

7.1. Konsolidirani račun dobiti i gubitka

u milijunima kuna	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjena 18./17.	Q3 2017.	Q3 2018.	% promjena 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	2.478	2.609	5,3%	936	1.004	7,3%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	2.693	2.568	-4,7%	905	855	-5,5%
Sistemska rješenja	501	515	2,6%	209	220	5,0%
Razno	112	96	-14,8%	43	27	-37,0%
Prihod	5.785	5.787	0,0%	2.094	2.107	0,6%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	121	110	-8,9%	60	54	-10,5%
Ukupni operativni prihod	5.906	5.897	-0,1%	2.154	2.160	0,3%
Troškovi redovnog poslovanja	3.663	3.508	-4,2%	1.317	1.208	-8,3%
Materijalni troškovi	1.736	1.758	1,3%	659	637	-3,3%
Troškovi osoblja	769	800	4,1%	255	261	2,6%
Ostali troškovi	1.149	996	-13,3%	385	324	-16,0%
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	-91	-95	4,9%	-45	-36	-20,1%
Vrijednosno usklađivanje	100	49	-50,9%	63	21	-65,7%
EBITDA	2.243	2.389	6,5%	837	952	13,8%
Amortizacija	1.255	1.266	0,9%	431	426	-1,0%
EBIT	988	1.123	13,7%	406	526	29,5%
Financijski prihod	31	25	-20,8%	2	1	-28,4%
Prihod/trošak od ulaganja u zajednički pothvat	6	4	-29,7%	5	4	-24,7%
Financijski rashod	138	97	-30,0%	24	15	-40,2%
Dobit iz redovnog poslovanja prije poreza	887	1.055	19,0%	388	516	32,9%
Porez	161	190	18,4%	71	93	30,5%
Neto dobit	726	864	19,1%	318	424	33,5%
Nekontrolirajući udjeli	-9	-8	-17,2%	-7	-1	-88,6%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	735	872	18,6%	325	425	30,7%
Jednokratne stavke ¹⁾	102	38	-62,4%	50	4	-92,5%
EBITDA prije jednokratnih stavki	2.345	2.427	3,5%	887	956	7,8%

¹⁾ Uglavnom se odnose na troškove restrukturiranja za otpremnine, izvanredne otpise potraživanja, sudske sporove i troškove vezane za konsolidaciju H1 Telekomia

7.2. Konsolidirana bilanca

u milijunima kuna	31. pro. 2017.	30. ruj. 2018.	% promjene 18./17.
Nematerijalna imovina	2.539	2.464	-2,9%
Materijalna imovina	6.175	6.198	0,4%
Dugotrajna financijska imovina	1.333	1.320	-1,0%
Potraživanja	248	348	40,5%
Ugovorna imovina (MSFI 15)	0	44	
Troškovi ugovora s kupcima (MSFI 15)	0	77	
Odgođena porezna imovina	91	91	0,1%
Ukupna dugotrajna imovina	10.385	10.541	1,5%
Zalihe	128	131	2,2%
Potraživanja	1.631	1.650	1,2%
Kratkotrajna financijska imovina	197	394	99,6%
Ugovorna imovina (MSFI 15)	0	158	
Troškovi ugovora s kupcima (MSFI 15)	0	39	
Novac u banci i blagajni	3.152	2.933	-6,9%
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	246	108	-56,2%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.353	5.413	1,1%
UKUPNA AKTIVA	15.738	15.954	1,4%
Temeljni kapital	9.823	9.823	0,0%
Rezerve iz dobiti	530	492	-7,2%
Revalorizacijske rezerve	2	16	
Trezorske dionice	-38	-61	58,4%
Zadržana dobit	1.024	1.548	51,2%
Dobit poslovne godine	863	872	1,0%
Nekontrolirajući udjeli	369	339	-8,0%
Ukupni kapital i rezerve	12.573	13.030	3,6%
Rezerviranja	73	73	0,1%
Dugoročne obveze	617	574	-7,0%
Ugovorna obveza (MSFI 15)	0	6	
Odgođena porezna obveza	47	43	-8,8%
Ukupne dugoročne obveze	737	696	-5,6%
Kratkoročne obveze	2.310	2.100	-9,1%
Ugovorna obveza (MSFI 15)	0	30	
Odgođeni prihod	89	96	7,5%
Rezerviranja za otpremnine	30	2	-92,9%
Ukupne kratkoročne obveze	2.429	2.228	-8,3%
Ukupne obveze	3.166	2.924	-7,6%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	15.738	15.954	1,4%

7.3. Konsolidirano izvješće o tijeku novca

u milijunima kuna	3Q 2017.	3Q 2018.	% promjena 18./17.	Q3 2017.	Q3 2018.	% promjena 18./17.
Dobit prije poreza	887	1.055	19,0%	388	516	32,9%
Amortizacija	1.255	1.266	0,9%	431	426	-1,0%
Povećanje/Smanjenje kratkoročnih obveza	64	-255		19	27	37,3%
Povećanje/Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	8	66		-20	-77	-290,9%
Povećanje/Smanjenje zaliha	-60	-19	68,8%	-16	-16	1,6%
Ostalo povećanje/smanjenje novčanog tijeka	-267	-312	-16,7%	-145	-86	40,8%
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	1.887	1.801	-4,6%	657	791	20,3%
Novčani primici od prodaje dugotrajne mat. i nemat. imovine	91	25	-72,7%	64	2	-97,6%
Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih fin. inst.	1	1	-3,3%	0	0	3,9%
Novčani primici od kamata	7	10	32,3%	2	2	9,7%
Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	1.306	202	-84,5%	-1.100	4	100,3%
Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	1.405	238	-83,1%	-1.034	7	100,7%
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne mat. i nemat. imovine	-1.080	-990	8,3%	-379	-320	15,7%
Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih fin. inst.	-924	0	100,0%	0	0	-100,0%
Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-266	-394	-48,2%	978	-394	-140,3%
Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-2.270	-1.384	39,0%	599	-713	-219,1%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-865	-1.147	-32,6%	-435	-706	-62,1%
Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti						
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	-57	-43	24,6%	0	0	
Novčani izdaci za isplatu dividendi	-493	-497	-0,8%	0	-8	
Novčani izdaci za otplatu financijskog najma	-52	-2	96,8%	-1	-1	25,0%
Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-260	-331	-27,1%	-118	-110	7,3%
Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-862	-872	-1,2%	-119	-118	1,4%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-862	-872	-1,2%	-119	-118	1,4%
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	-19	0	98,7%	3	2	-49,5%
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	2.734	3.152	15,3%	0	0	-
Neto (odljev) / priljev novca i novčanih ekvivalenata	141	-219	-254,5%	106	-31	-129,3%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	2.876	2.933	2,0%	106	-31	-129,3%

8. Bilješke uz sažeta konsolidirana financijska izvješća za razdoblje završeno 30. rujna 2018. godine

Osnova izvješćivanja

Sažeta konsolidirana financijska izvješća za razdoblje završeno 30. rujna 2018. godine pripremljena su na temelju računovodstvenih politika koje su u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Računovodstvene politike

Konsolidirana financijska izvješća su sastavljena prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke financijske imovine raspoložive za prodaju koja se iskazuje po fer vrijednosti.

Sažeta konsolidirana financijska izvješća pripremljena su temeljem istih računovodstvenih politika, prikaza i metoda izračuna koji su se koristili prilikom pripreme godišnjih konsolidiranih financijskih izvješća na 31. prosinac 2017. godine godine uz prvu primjenu slijedećih standarda:

Od 1. siječnja 2018. primjenjuje se MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima. Grupa je iskoristila opciju za pojednostavniju prvu primjenu, odnosno ugovori koji nisu okončani do 1. siječnja 2018. obračunavaju kao da su priznati u skladu s MSFI-jem 15 od samog početka. Kumulativni učinak proizašao iz prijelaza priznat je kao prilagodba početnog stanja vlasničke glavnice u godini prve primjene. Računovodstveni učinci prelaska na novi standard izravno su priznati u vlasničkoj glavnici, dok se jedini učinci na dobit ili gubitak u 2018. odnose na promjene u trenutku realizacije prihoda i rashoda.

Od 1. siječnja 2018. primjenjuju se MSFI 9 Financijski instrumenti. Standard MSFI 9 prvenstveno utječe na HT-ovo financijsko izvješćivanje klasifikacije i mjerenja vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju prema MRS 39 s učinkom na mjerenje fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka. U skladu s MSFI 9, vlasnički instrumenti mjere se kao fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit s učincima mjerenja fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez reklasifikacije u dobit ili gubitak kumulativnih dobitaka i gubitaka od prodaje (opcija ostala sveobuhvatna dobit). Grupa donosi opći model očekivanih kreditnih gubitaka za zajmove, dužničke instrumente iskazane po amortiziranom trošku i dužničke instrumente iskazane po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Grupa je priznala učinke općeg modela očekivanih kreditnih gubitaka od prve primjene MSFI 9 u kapitalu. Grupa je usvojila pojednostavnjeni model očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu (koji su prvi put priznati nakon 1. siječnja 2018. u skladu s MSFI 15), što je u nekim slučajevima dovelo do ranijeg priznavanja umanjenja vrijednosti.

Dividenda

24. travnja 2018. godine Glavna skupština Hrvatskog Telekom d.d. donijela je odluku o isplati dividende za 2017. godinu dioničarima u iznosu od 490.020.384,00 kuna, odnosno 6,00 kuna po dionici.

Dividenda je isplaćena u svibnju 2018. godine.

Prodaja energetskeg poslovanja

U svibnju 2018. Hrvatski Telekom sklopio je ugovor s društvom RWE Hrvatska d.o.o. i time pokrenuo postupak prijenosa svojeg segmenta energetskeg poslovanja u društvo RWE Hrvatska d.o.o.

Nakon pribavljenih svih potrebnih regulatornih odobrenja i isplate kupovne cijene, transakcija prodaje energetskeg poslovanja kupcu RWE Hrvatska d.o.o. zaključena je u rujnu 2018. Transakcija transfera poslovanja na RWE Hrvatska d.o.o. i promjena opskrbljivača električnom energijom nema utjecaja na način pružanja telekomunikacijskih usluga korisnicima Hrvatskog Telekomu koji su ujedno bili i korisnici usluge električne energije Hrvatskog Telekomu prije prodaje poslovanja RWE-Hrvatska d.o.o.

Podaci o segmentima

Od siječnja 2017., Crnogorski Telekom je konsolidiran u rezultate Grupe i slijedom toga poslovni segmenti Grupe su segment privatnih korisnika, segment poslovnih korisnika, mreža i funkcije podrške, konsolidirana jedinica Optima i konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Pored toga, segment poslovnih korisnika odgovoran je za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija.

Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije.

Iskon, Combis, KDS, E-tours i HT holding, društva u potpunom vlasništvu HT-a, dio su gore navedenih segmenata i imaju jednaku strukturu kao i matično društvo.

Konsolidirana jedinica Optima uključuje doprinos svih funkcija Optima Telekomu financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente, osim pojedinosti o prihodima o kojima se izvješćuje u cjelokupnom iznosu pod stavkom prihoda „razno“. U skladu s „Kineskim zidom“ koji je uveo regulator, pristup brojčanim podacima Optima Telekomu ograničen je. Slijedom toga, provodi se samo financijska konsolidacija bez uključivanja nefinancijskih KPU-ova Optima Telekomu u postignuća Grupe.

Konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom uključuje doprinos svih funkcija Crnogorskog Telekomu financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente.

U financijskim izvješćima Grupa izvješćuje o segmentima na temelju doprinosa EBITDA-i prije jednokratnih stavki. Prihodi i rashodi segmenata uključuju primarne rezultate.

Amortizacija se ne dodjeljuje segmentima, osim dijela koji se odnosi na Optima Telekom, jer je većina vezana uz nepokretnu i pokretnu mrežu koja je dio mreže i funkcija podrške.

Sljedeće tabele prikazuju informacije o prihodima i direktnim troškovima segmenata Grupe:

Za razdoblje završeno 30. rujna 2017. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Optima Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	2.806	2.153	-	350	476	5.785
Pokretne telekomunikacije	1.443	796	-	-	239	2.478
Nepokretne telekomunikacije	1.335	794	-	350	214	2.693
Sistemska rješenja	-	479	-	-	23	502
Razno	28	84	-	-	-	112
Direktni troškovi – proizvodni	(146)	(177)	-	(61)	(42)	(426)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(28)	(59)	-	(2)	(7)	(96)
	-	-	-	-	-	-
Kontribucijska marža I	2.632	1.917	-	287	427	5.263
Direktni troškovi – neproizvodni	(463)	(659)	-	(9)	(75)	(1.206)
	-	-	-	-	-	-
Rezultat segmenta	2.169	1.258	-	278	352	4.057
Ostali prihodi	-	-	116	3	1	120
Ostali operativni troškovi, ispravljeno	(266)	(300)	(1.091)	(90)	(187)	(1.934)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine, ispravljeno	-	-	(1.055)	(78)	(122)	(1.255)
	-	-	-	-	-	-
Dobit iz osnovne djelatnosti, ispravljeno	1.903	958	(2.030)	113	44	988

Za razdoblje završeno 30. rujna 2018. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Crnogorski Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	2.759	2.165	-	388	475	5.787
Pokretne telekomunikacije	1.479	881	-	-	250	2.610
Nepokretne telekomunikacije	1.248	734	-	388	197	2.567
Sistemska rješenja	-	487	-	-	28	515
Razno	32	63	-	-	-	95
Direktni troškovi – proizvodni	(178)	(176)	-	(64)	(36)	(454)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(26)	(7)	-	(6)	(6)	(45)
	-	-	-	-	-	-
Kontribucijska marža I	2.555	1.982	-	318	433	5.288
Direktni troškovi – neproizvodni	(427)	(659)	-	(17)	(85)	(1.188)
	-	-	-	-	-	-
Rezultat segmenta	2.128	1.323	-	301	348	4.100
Ostali prihodi	-	-	100	5	5	110
Ostali operativni troškovi	(273)	(269)	(1.021)	(85)	(173)	(1.821)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.057)	(88)	(121)	(1.266)
	-	-	-	-	-	-
Dobit iz osnovne djelatnosti	1.855	1.054	(1.978)	133	59	1.123

Za razdoblje od 1. srpnja 2017. do 30. rujna 2017. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Optima Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	949	836	-	139	170	2.094
Pokretne telekomunikacije	497	347	-	-	92	936
Nepokretne telekomunikacije	443	251	-	139	72	905
Sistemska rješenja	-	204	-	-	6	210
Razno	9	34	-	-	-	43
Direktni troškovi – proizvodni	(49)	(71)	-	(20)	(16)	(156)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(14)	(46)	-	-	(2)	(62)
	-	-	-	-	-	-
Kontribucijska marža I	886	719	-	119	152	1.876
Direktni troškovi – neproizvodni	(152)	(283)	-	(5)	(23)	(463)
	-	-	-	-	-	-
Rezultat segmenta	734	436	-	114	129	1.413
Ostali prihodi	-	-	58	2	-	60
Ostali operativni troškovi, ispravljeno	(81)	(94)	(359)	(37)	(65)	(636)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine, ispravljeno	-	-	(360)	(30)	(41)	(431)
	-	-	-	-	-	-
Dobit iz osnovne djelatnosti, ispravljeno	653	342	(661)	49	23	406

Za razdoblje od 1. srpnja 2018. do 30. rujna 2018. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Crnogorski Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	950	856	-	128	172	2.106
Pokretne telekomunikacije	524	386	-	-	95	1.005
Nepokretne telekomunikacije	417	242	-	128	67	854
Sistemska rješenja	-	210	-	-	10	220
Razno	9	18	-	-	-	27
Direktni troškovi – proizvodni	(61)	(64)	-	(20)	(13)	(158)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(8)	(7)	-	(3)	(2)	(20)
	-	-	-	-	-	-
Kontribucijska marža I	881	785	-	105	157	1.928
Direktni troškovi – neproizvodni	(148)	(258)	-	(5)	(30)	(441)
	-	-	-	-	-	-
Rezultat segmenta	733	527	-	100	127	1.487
Ostali prihodi	-	-	52	1	1	54
Ostali operativni troškovi	(87)	(88)	(333)	(23)	(58)	(589)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(354)	(31)	(41)	(426)
	-	-	-	-	-	-
Dobit iz osnovne djelatnosti	646	439	(635)	47	29	526

Odnosi s vladajućim i njime povezanim društvima

U prvih devet mjeseci 2018. godine nije bilo transakcija između povezanih osoba koje su u tom razdoblju značajno utjecale na financijski položaj i poslovanje Grupe.

U prvih devet mjeseci 2018. godine nije bilo promjena u transakcijama između povezanih osoba koje su navedene u godišnjem financijskom izvješću za 2017. godinu, a koje su značajno utjecale na financijski položaj i poslovanje Grupe u prvih devet mjeseci 2018. godine.

Poslovni odnosi koje su HT d.d. i njegova povezana društva u prvih devet mjeseci 2018. godine poduzeli s vladajućim i njime povezanim društvima mogu se podijeliti kako slijedi:

Transakcije s povezanim društvima

Poslovni odnosi s povezanim poduzećima se odnose na društva u vlasništvu društva Deutsche Telekom AG (DTAG). Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključuju slanje i primanje međunarodnog prometa prema i od navedenih društava.

U prvih devet mjeseci 2018. godine Grupa je ostvarila ukupne prihode od povezanih poduzeća od međunarodnih obračuna u iznosu od 188 milijun kuna (prvih devet mjeseci 2017. godine 128 milijun kuna), dok su ukupni troškovi od međunarodnog prometa iznosili 134 milijuna kuna (prvih devet mjeseci 2017. godine 102 milijuna kuna).

Naknade članovima Nadzornog Odbora

Predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok ostali članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i predsjednik Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Sukladno politici DT-a AG, predstavnici DT-a AG ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

U prvih devet mjeseci 2018. godine Grupa je isplatila ukupan iznos od 0,6 milijuna kuna (prvih devet mjeseci 2017. godine 0,7 milijuna kuna) članovima Nadzornog Odbora. Nisu se davali zajmovi članovima Nadzornog odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za prvih devet mjeseci 2018. godine iznosi 38 milijuna kuna (prvih devet mjeseci 2017. godine 41 milijuna kuna). Naknade ključnim članovima menadžmenta odnose se na kratkoročna primanja zaposlenih. Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava i operativni direktori Društva koje zapošljava Grupa.

9. Izjava Uprave Hrvatskog Telekom d.d

Prema našem najboljem saznanju, nerevidirana financijska izvješća društva Hrvatski Telekom d.d. (u daljnjem tekstu: Društvo) i nerevidirana konsolidirana financijska izvješća Društva i njegovih povezanih društava (u daljnjem tekstu: Grupa), sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja Društva i Grupe.

Izvješće poslovanja za prvih devet mjeseci 2018. godine sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Grupe uz opis značajnih rizika i neizvjesnosti kojima je Grupa izložena u cjelini.

g. Davor Tomašković, predsjednik Uprave (glavni direktor)

g. Daniel Daub, član Uprave i glavni direktor za financije

gđa. Nataša Rapaić, članica Uprave i glavna operativna direktorica za privatne korisnike

g. Saša Kramar, član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike

gđa. Marija Felkel, članica Uprave i glavna direktorica za ljudske resurse

g. Boris Drilo, član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije

U Zagrebu, 31. listopada 2018.

Prezentacija podataka

Osim ako kontekst ne zahtijeva drukčije, pojam „Grupa HT“ ili „Grupa“ ili „HT“ u ovoj objavi označava društvo Hrvatski Telekom d.d. zajedno s njegovim ovisnim društvima.

Nakon pripajanja T-Mobilea d.o.o. društvu Hrvatski Telekom (HT d.d.), koje je stupilo na snagu 1. siječnja 2010., Grupa je organizirana u dvije poslovne jedinice: Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike i Poslovnu jedinicu za privatne korisnike.

Shodno tome, pojam „poslovni korisnici“ odnosi se na poslovanje koje se obavlja u Segmentu poslovnih korisnika unutar Društva.

Pojam „privatni korisnici“ odnosi se na poslovanje koje se obavlja u Segmentu privatnih korisnika unutar Društva.

Pojam „Iskon“ odnosi se na Iskon Internet d.d., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „Combis“ odnosi se na Combis d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „KDS“ odnosi se na KDS d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „E-tours“ odnosi se na E-tours d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „Optima“ odnosi se na Optima Telekom, društvo u potpunosti konsolidirano u financijska izvješća Grupe od 1. srpnja 2014.

Pojam „Crnogorski“ ili „CT“ odnosi se na Crnogorski telekom, društvo u potpunosti konsolidirano u financijska izvješća Grupe od 1. siječnja 2017.

Pojam „H1“ odnosi se na H1 Telekom, društvo u potpunosti konsolidirano u financijska izvješća Optime i Grupe od 1. srpnja 2017.

Pojam „Agencija“ u ovoj objavi odnosi se na Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti (HAKOM).

Izjava o odricanju od odgovornosti

Ovaj dokument sadrži određene izjave koje se odnose na budućnost u pogledu financijskih uvjeta, poslovnih rezultata i poslovanja Grupe. Te izjave predstavljaju očekivanja ili uvjerenja Društva u vezi s budućim događajima i uključuju poznate i nepoznate rizike i neizvjesnosti koji bi mogli dovesti do bitnih razlika kod stvarnih rezultata, radnog učinka ili događaja u odnosu na one koji su navedeni ili pretpostavljeni u ovim izvješćima. Dodatne informacije u vezi s važnim čimbenicima koji bi mogli dovesti do bitnih odstupanja od stvarnih rezultata mogu se naći u izvješćima Grupe na www.t.ht.hr.